

اصول میکرو

فهرست مطالب

مقدمه ای بر میکرو کنترلرها

معماری

خلاصه دستورالعمل ها

تایمر

درگاه سریال

وقفه ها

میکروکنترلر ۸۰۵۱

پدیدآورنده: اسکات مکنزی
 مترجم: حمیدرضا رضایی نیا
 پیمان دربندی آذر
 نشر: باغانی
 شابک: ۹۶۴-۹۱۵۳۲-۲-۵

میکروکنترلر ۸۰۵۱

پدیدآورنده: محمدعلی مزیدی
 جانیس گیلیسپی مزیدی
 مترجم: قدرت الله سپیدنام
 نشر: باغانی
 شابک: ۹۶۴-۷۳۴۳-۰۰۰-۰

نمره ۵	-----	پروژه اول
نمره ۵	-----	میان ترم
نمره ۵	-----	پروژه دوم
نمره ۵	۹۰/۰۴/۰۱	پایان ترم

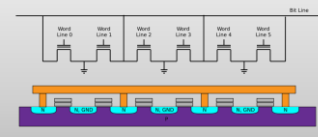
فصل اول:

مقدمه ای بر میکروکنترلرها

مقدمه

▪ میکروکنترلر چیست؟

- یک میکروکنترلر (که گاهی اوقات به اختصار به آن **MCU**، **UC** و یا **MCU** نیز اطلاق می گردد) یک کامپیوتر کوچک در یک مدار مجتمع بوده که شامل هسته پردازنده، حافظه و لوازم جانبی ورودی / خروجی قابل برنامه ریزی است.
- علاوه بر مقدار کم معمول رم، حافظه برنامه در قالب فلش **NOR** و یا **OTP** نیز اغلب در تراشه گنجانده میشود.

هر سلول یک انتهای زمین شده دارد و انتهای دیگر آن به یک بیت لاین وصل می گردد.

به این آرایش به این دلیل فلش **NOR** می گویند که مانند یک کیت **NOR** عمل می کند یعنی در زمانی که از یکی خطوط کلمه **high** گردد ترانزیستور متناظر آن به گونه ای عمل می کند که خروجی خط بیت **low** گردد.

▪ میکرو کنترلر چیست؟ (... ادامه)

- میکرو کنترلر در محصولات و دستگاه هایی که به صورت خودکار کنترل می شوند مورد استفاده قرار می گیرد، از قبیل:

- سیستم های کنترل موتور خودرو - تجهیزات پزشکی کاشتنی - کنترل از راه دور
- ماشین های اداری - لوازم خانگی - اسباب بازی - و ...

- با کاهش اندازه و هزینه، میکرو کنترلرها در مقایسه با طرح هایی که از ریز پردازنده، حافظه و ورودی/خروجی جداگانه استفاده می کنند، کنترل فرآیندها و دستگاه های دیجیتالی را مقرون به صرفه تر می سازند.

۷

CPU: واحد پردازش مرکزی

I/O: ورودی/خروجی

گذرگاه: گذرگاه آدرس و گذرگاه داده

حافظه: رم و رام

تایمر

وقفه

درگاه سری

درگاه موازی

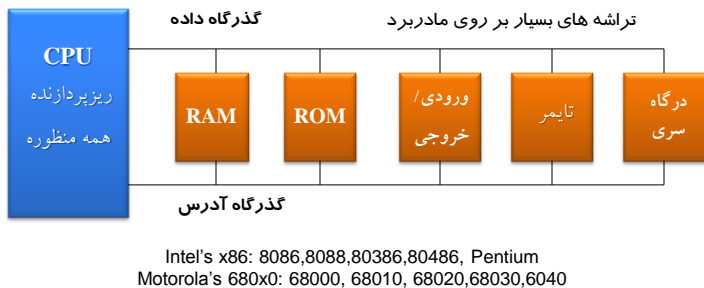
اجزای یک ریزپردازنده/میکرو کنترلر

۸

ریزپردازنده

ریزپردازنده همه منظوره

- CPU برای کامپیوترها
- معمولاً هیچ ورودی/خروجی و حافظه ای (رم و رام) بر روی تراشه پردازنده وجود ندارد.

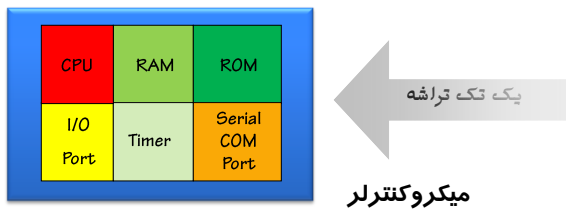

۹

میکروکنترلر

میکروکنترلر

- کامپیوتری با یک تراشه
- با حافظه و درگاه های ورودی و خروجی بر روی همان تراشه

۱۰

میکرو کنترلر

- CPU، حافظه، ورودی/خروجی و تایمر همگی بر روی یک تراشه قرار دارند.
- مقادیر حافظه و ورودی/خروجی روی تراشه از قبل تثبیت شده اند.
- برای کاربردهایی که در آنها هزینه، توان مصرفی و فضا حیاتی است.
- تک منظوره است.
- توان پردازشی آن کم است.
- توان مصرفی آن پایین است.
- مجموعه دستورالعمل های آن متمرکز بر عملیات بر روی بیت ها و کاربردهای کنترلی است.
- به طور معمول ۸ یا ۱۶ بیتی هستند.

ریزپردازنده

- CPU، حافظه، ورودی/خروجی و تایمر از همدیگر مجزا هستند.
- طراح می تواند در مورد مقادیر حافظه و ورودی/خروجی تصمیم گیری نماید.
- گران است.
- تطبیق پذیر است.
- همه منظوره است.
- از توان پردازش بالایی برخوردار است.
- مصرف توان بالایی دارد.
- مجموعه دستورالعمل های آن متمرکز بر عملیات پردازش فشرده است.
- به طور معمول ۳۲ یا ۶۴ بیتی هستند.

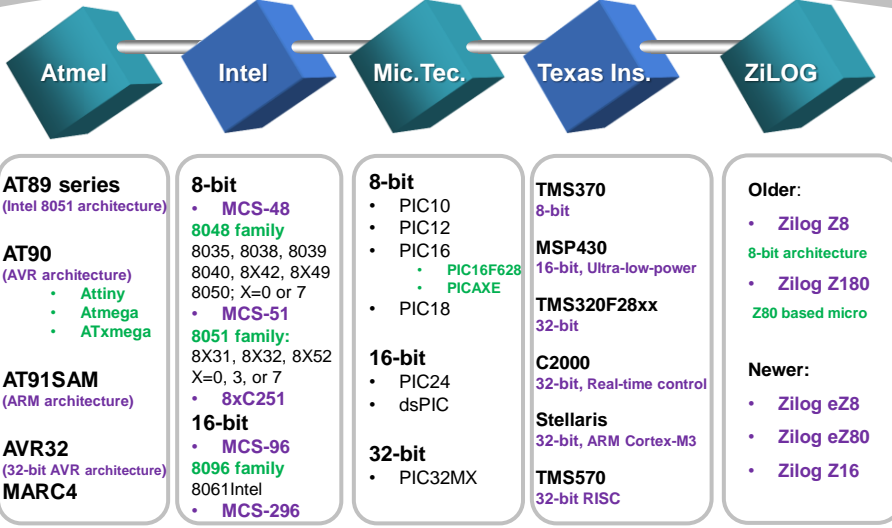
۱۱

فهرست میکروکنترلرها

لیستی از نام های تجاری میکرو کنترلرهای رایج

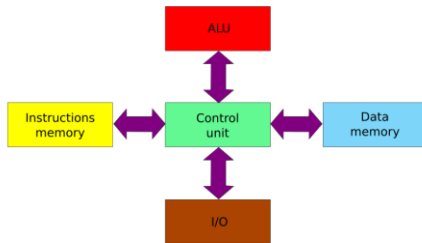
1 AMCC	13 Holtek	25 Silicon Motion
2 Altera	14 Infineon	26 Sony
3 Analog Devices	15 Intel	27 STMicroelectronics
4 Atmel	16 Lattice Semiconductor	28 Texas Instruments
5 Charmed Labs	17 Microchip Technology	29 Toshiba
6 Cypress Semiconductor	18 National Semiconductor	30 Ubicom
7 Dallas Semiconductor	19 NEC	31 Xemics
8 ELAN Microelectronics Corp.	20 Parallax	32 Xilinx
9 Energy Micro AS	21 NXP Semiconductors	33 ZILOG
10 EPSON Semiconductor	22 Rabbit Semiconductor	34 Sortable table
11 Freescale Semiconductor	23 Renesas Electronics	
12 Fujitsu	24 SiLabs	

۱۲

Intel MCS-51

- سری میکرو کنترلر تک تراشه ای معماری هاروارد Intel MCS-51 است که به وسیله اینتل در سال ۱۹۸۰ عرضه گردید.
- معماری هاروارد، معماری کامپیوتری است با حافظه ذخیره سازی فیزیکی، مسیر سیگنال داده و دستورالعمل جداگانه

۱۵

- نسخه های اصلی اینتل در دهه ۱۹۸۰ و اوایل ۱۹۹۰ محبوب بوده اما امروزه تا حد زیادی توسط طیف گسترده ای از تجهیزات سریع تر تولید شده همساز با ۸۰۵۱ به وسیله بیش از ۲۰ کارخانه شامل:

Atmel, Infineon Technologies (سابق Siemens AG), Maxim Integrated Products, NXP (سابق Philips Semiconductor), Nuvoton (سابق Winbond), ST Microelectronics, Silicon Laboratories (سابق Cygnal), Texas Instruments, Ramtron International, Silicon Storage Technology, Cypress Semiconductor.

جایگزین گردیده است.

- خانواده MCS-51 اصلی اینتل با استفاده از تکنولوژی NMOS ایجاد گردیده بود اما در نسخه های بعدی که با حرف C در نام هایشان مشخص گردیده است (به عنوان مثال 80C51) از تکنولوژی CMOS استفاده شد که نسبت به نوع NMOS از توان مصرفی پایین تری برخوردار بودند که آنها را برای تجهیزاتی که از باتری برای تغذیه استفاده می کنند مناسب تر ساخت

۱۶

- ۸۰۵۱ اولین عضو این خانواده است که به صورت تجاری ارائه گردید که خلاصه مشخصات آن به شرح زیر است:

- ۴ کیلوبایت ROM (۸ کیلوبایت برای 8052)
- ۱۲۸ بایت RAM (۲۵۶ بایت برای 8052)
- ۴ پورت ورودی-خروجی ۸ بیتی (PIO)
- دو تایمر ۱۶ بیتی (۳ تایمر برای 8052)
- پورت سریال (Serial Interface)
- امکان دسترسی به ۶۴ کیلوبایت حافظه بیرونی برای برنامه (Code)
- امکان دسترسی به ۶۴ کیلوبایت حافظه بیرونی برای داده (Data)
- امکان کار روی بیت (Boolean Processor)
- ۲۱۰ بیت قابل آدرس دهی
- توانایی انجام عملیات ضرب و تقسیم در کمتر از ۴μs

۱۷

- قبل از ۸۰۵۱، ۸۰۸۴ در صفحه کلید اولین IBM PC مورد استفاده قرار گرفت که فشار کلیدها را به رشته اطلاعاتی تبدیل می کرد که به واحد اصلی کامپیوتر ارسال می شد. امروزه از ۸۰۸۴ و مشتقات آن هنوز برای مدل های ابتدایی صفحه کلید استفاده می گردد.

- ۸۰۳۱ یک نسخه خلاصه شده از ۸۰۵۱ بود که شامل هیچگونه حافظه برنامه داخلی (ROM) نبود. برای استفاده از این تراشه می بایست یک رام خارجی (حاوی برنامه ای که ۸۰۳۱ می بایست واکنشی و اجرا نماید) به آن متصل می شد. یک تراشه ۸۰۵۱ می تواند به عنوان یک ۸۰۳۱ بدون رام فروخته شود به این صورت که رام داخلی ۸۰۵۱ با استفاده از حالت نرمال پین EA در یک طراحی مبتنی بر ۸۰۳۱ غیر فعال گردد. یک فروشنده ممکن است یک ۸۰۵۱ را به عنوان ۸۰۳۱ به دلایلی از قبیل عیب در رام ۸۰۵۱ یا به دلیل عرضه بیش از حد ۸۰۵۱ و عرضه کم ۸۰۳۱ بفروشد.

۱۸

- ۸۰۵۲ نسخه پیشرفته ۸۰۵۱ بود که مشخصه برجسته آن ۲۵۶ بایت رم داخلی در برابر ۱۲۸ بایت، ۸ کیلو بایت رام در مقابل ۴ کیلو بایت و یک تایمر ۱۶ بیتی سوم بود. ۸۰۳۲ دارای خصوصیات مشابه با ۸۰۵۲ بود به جز حافظه برنامه رام داخلی.

- اینتل خط تولید MCS-51 خودش را در مارس ۲۰۰۷ متوقف ساخت.

PART NUMBER	ON-CHIP CODE MEMORY	ON-CHIP DATA MEMORY	TIMERS
8051	4K ROM	128 bytes	2
8031	0K	128 bytes	2
8751	4K EPROM	128 bytes	2
8052	8K ROM	256 bytes	3
8032	0K	256 bytes	3
8752	8K EPROM	256 bytes	3

۱۹

Table 1-5: Versions of 8051 From Atmel (All ROM Flash)

Part Number	ROM	RAM	I/O pins	Timer	Interrupt	V _{CC}
AT89C51	4K	128	32	2	6	5V
AT89LV51	4K	128	32	2	6	3V
AT89C1051	1K	64	15	1	3	3V
AT89C2051	2K	128	15	2	6	3V
AT89C52	8K	128	32	3	8	5V
AT89LV52	8K	128	32	3	8	3V

Table 1-6: Various Speeds of 8051 From Atmel

Part Number	Speed	Pins	Packaging	Use
AT89C51-12PC	12 MHz	40	DIP plastic	commercial
AT89C51-16PC	16 MHz	40	DIP plastic	commercial
AT89C51-20PC	20 MHz	40	DIP plastic	commercial

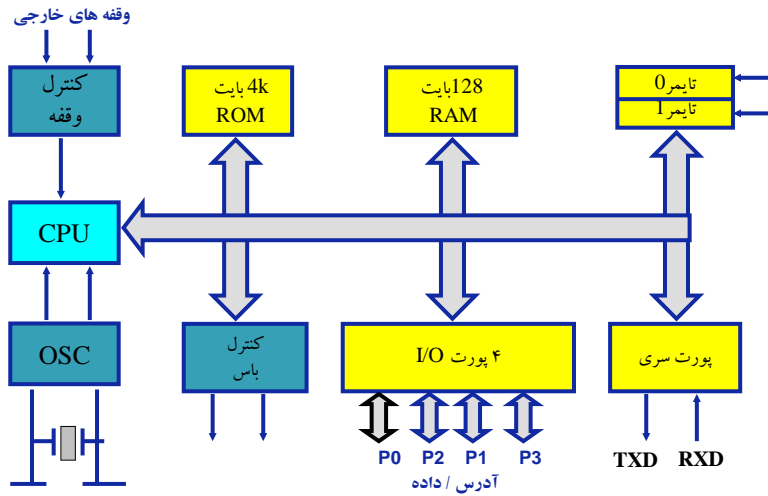
LV = توان پایین

C = تکنولوژی CMOS

AT = کارخانه ATMEL

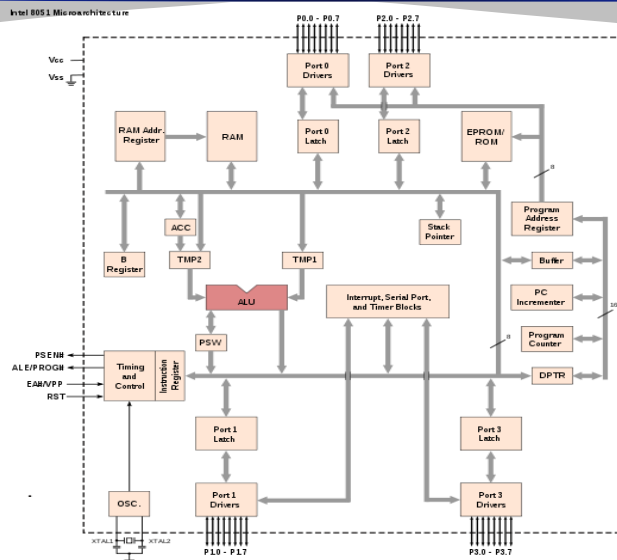
۲۰

بلوک دیاگرام میکروکنترلر ۸۰۵۱ اینتل

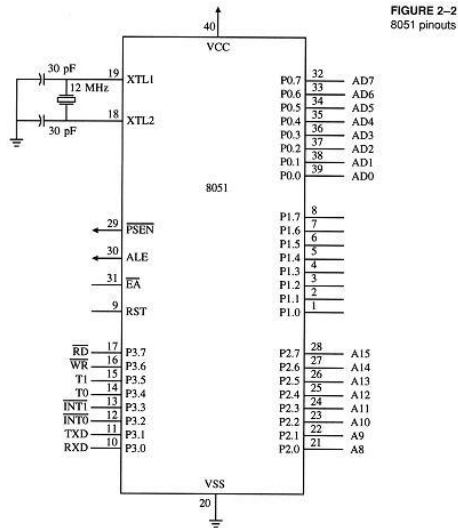
۲۱

معماری میکروکنترلر ۸۰۵۱

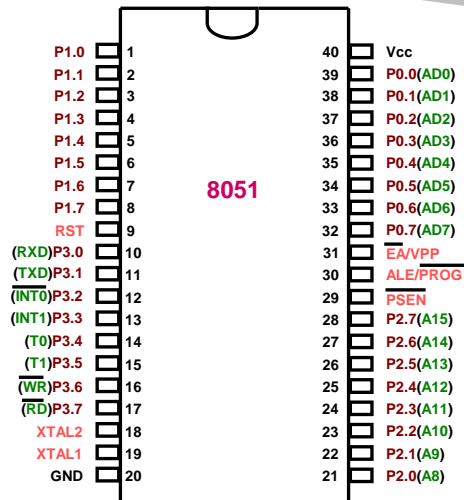
۲۲

8051 Schematic Pin out

۳۳

- پایه ۳۲ از پایه ۴۰ پایه ۸۰۵۱ به عنوان خطوط درگاه ورودی/خروجی عمل می کنند.
- ۲۴ خط از این ۳۲ خط دو منظوره هستند .
- هر ۸ خط از یک درگاه می تواند به صورت یک واحد برای ارتباط با وسایل موازی مانند چاپگر به کار رود.
- هر خط خود به تنهایی می تواند با وسایل تک بیتی مانند کلید، LED، بلند گو و ... ارتباط برقرار نماید.

۳۴

□ اتصالات تغذیه

• V_{cc} (pin 40) :

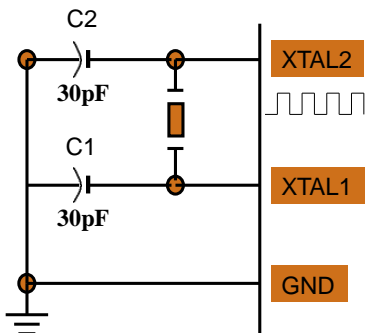
- V_{cc} ولتاژ تغذیه تراشه را فراهم می کند.
- ولتاژ تغذیه مورد نیاز تراشه +5 ولت است.

• GND (pin 20) :

- زمین

۳۵

□ ورودی های نوسان ساز

- ۸۰۵۱ دارای یک نوسان ساز بر روی تراشه است و با یک کریستال که به پایه های ۱۸ و ۱۹ متصل است به راه می افتد.
- خازن های پایدارساز به صورت نشان داده شده در شکل مورد نیاز می باشد.
- نوسان ساز روی تراشه الزاماً نیاز به کریستال ندارد و می توان از یک منبع پالس TTL و اتصال آن به XTAL1 و XTAL2 استفاده نمود

۳۶

▪ RST (pin 9) : راه اندازی مجدد

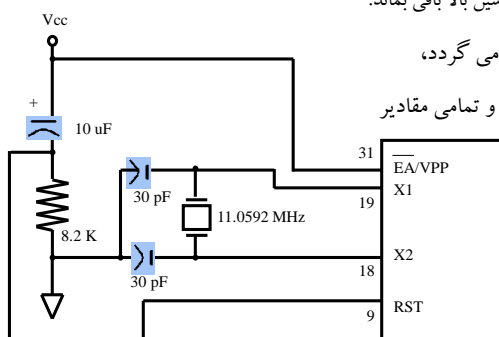
▪ یک پین ورودی است و در وضعیت بالا فعال می گردد (در شرایط عادی در وضعیت پایین است)

▪ پالس بالا می بایست حداقل در دو چرخه ماشین بالا باقی بماند.

▪ زمانی که یک پالس بالا به RST اعمال می گردد،

میکرو کنترلر دوباره راه اندازی خواهد شد و تمامی مقادیر

ثبات ها ناپدید خواهد شد.

۲۷

▪ EA / (pin 31) : دسترسی خارجی

▪ هیچ رام روی تراشه ای در ۸۰۳۱ و ۸۰۳۲ وجود ندارد.

▪ این پین برای اینکه مشخص گردد کد بر روی حافظه خارجی ذخیره می گردد به GND متصل می گردد.

▪ ALE و PSEN برای رام خارجی مورد استفاده قرار می گیرد.

▪ در ۸۰۵۱ پین EA به طور معمول به VCC وصل می گردد.

▪ PSEN / (pin 29) : فعال ساز ذخیره برنامه

▪ این پین خروجی است که حافظه برنامه خارجی را فعال می سازد.

▪ این پایه معمولاً به پایه OE یک ROM متصل می گردد تا خواندن بایت های برنامه از آن امکان پذیر شود.

۲۸

▪ ALE (pin 30) : فعال ساز تثبیت آدرس

- یک پین خروجی است و در وضعیت بالا فعال می شود و برای جداسازی گذرگاه داده و آدرس استفاده می شود.
- درگاه ۰ در ۸۰۵۱ هم به عنوان گذرگاه داده و هم به عنوان بایت پایین گذرگاه آدرس به کار می رود.
- از پین ALE برای دی مالتی پلکس کردن آدرس و داده توسط از اتصال به پایه G لچ 74LS373 استفاده می گردد.

▪ پایه های درگاه ورودی/خروجی

- چهار درگاه P0, P1, P2 و P3 وجود دارد.
- هر درگاه دارای ۸ پایه است.
- تمامی پایه های ورودی خروجی دو جهته هستند.

۲۹

▪ ۸۰۵۱ دارای چهار درگاه ورودی/خروجی است:

- درگاه 0 (pins 32-39) : P0 (P0.0~P0.7)
 - در طراحی با کمترین اجزای ممکن به عنوان درگاه ورودی/خروجی همه منظوره به کار می رود.
 - در طراحی های بزرگتر به عنوان گذرگاه آدرس و داده مالتی پلکس شده استفاده می شود.
- درگاه 1 (pins 1 - 8) : P1 (P1.0~P1.7)
 - در صورت نیاز برای ارتباط با وسایل خارجی به کار می روند.
- درگاه 2 (pins 21-28) : P2 (P2.0~P2.7)
 - یک درگاه دو منظوره است.
 - به عنوان ورودی خروجی عمومی و یا بایت بالای آدرس در طراحی با حافظه خارجی به کار می رود
- درگاه 3 (pins 10-17) : P3 (P3.0~P3.7)
 - یک درگاه دو منظوره است که غیر از ورودی خروجی عمومی هر یک از پایه های آن داری وظیفه خاص است.

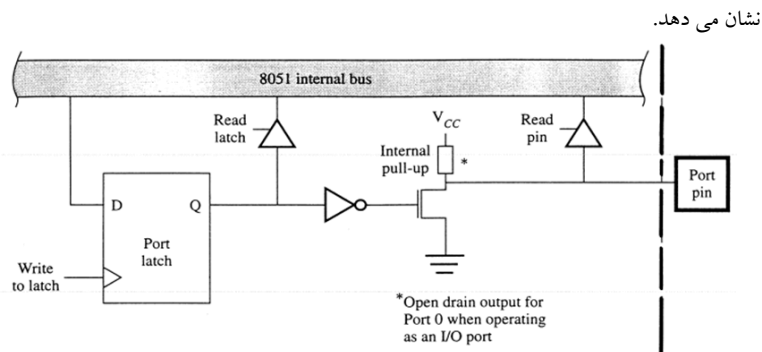
۳۰

عملکرد خاص	پایه	نام	بیت درگاه ۳
دریافت داده برای درگاه سریال	10	RxD	P3.0
ارسال داده برای درگاه سریال	11	TxD	P3.1
وقفه خارجی ۰	12	$\overline{\text{INT0}}$	P3.2
وقفه خارجی ۱	13	$\overline{\text{INT1}}$	P3.3
ورودی خارجی برای تایمر ۰	14	T0	P3.4
ورودی خارجی برای تایمر ۱	15	T1	P3.5
سیگنال فعال ساز نوشتن در حافظه خارجی	16	$\overline{\text{WR}}$	P3.6
سیگنال فعال ساز خواندن از حافظه خارجی	17	$\overline{\text{RD}}$	P3.7

۳۱

ساختار درگاه I/O

همانطور که گفته شد چهار درگاه ۸ بیتی P0، P1، P2 و P3 وجود دارد که همه آنها به استثنای P1 که تنها برای I/O از آن استفاده می شود، دو منظوره هستند. شکل زیر دیاگرام یک بیت از درگاه I/O را در ۸۰۵۱ نشان می دهد.

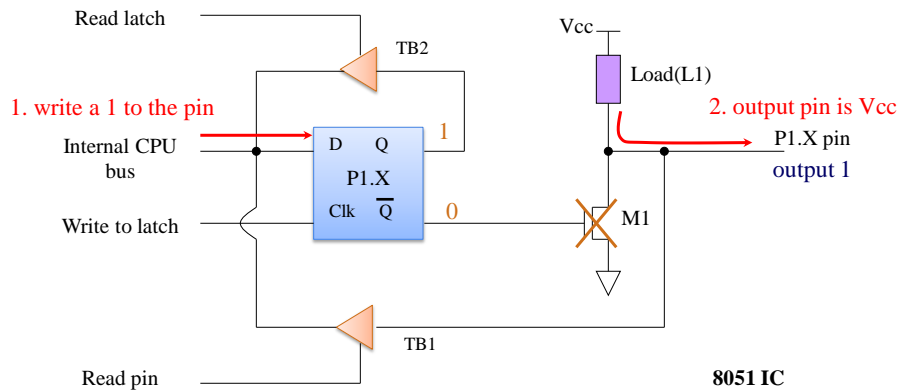
۳۲

ساختار درگاه I/O

- هر پایه از درگاه های I/O:
 - گذرگاه CPU داخلی برای ارتباط با CPU
 - یک D latch برای ذخیره سازی مقدار پایه
 - D latch به وسیله "Write to latch" کنترل می گردد. اگر $Write\ to\ latch = 1$ داده در D latch نوشته می شود.
 - ۲ بافر سه حالته
 - TB1: به وسیله "Read pin" کنترل می شود. اگر $Read\ pin = 1$ داده موجود در پایه خوانده می شود.
 - TB2: به وسیله "Read latch" کنترل می شود. اگر $Read\ latch = 1$ داده موجود در latch داخلی خوانده می شود.
 - گیت ترانزیستور
 - اگر $Gate = 0$: باز
 - اگر $Gate = 1$: بسته

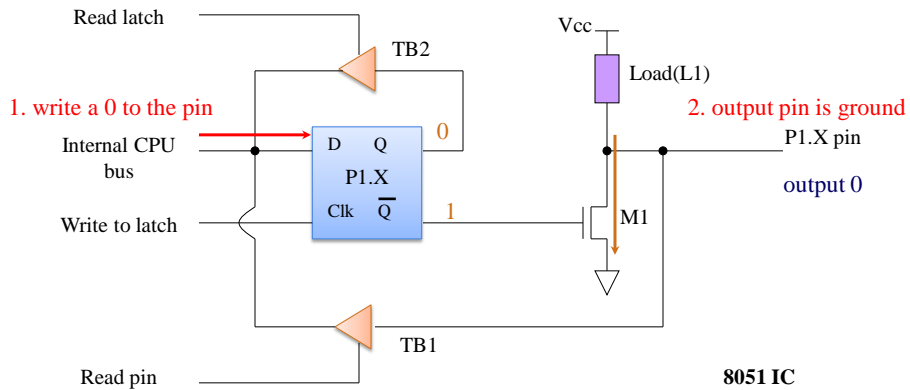
۳۳

نوشتن «۱» در خروجی در پایه P1.X

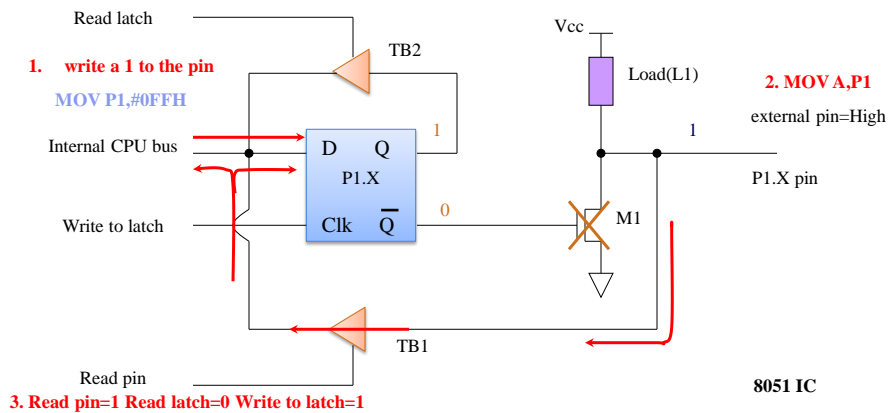
۳۴

نوشتن «0» در خروجی در پایه P1.X

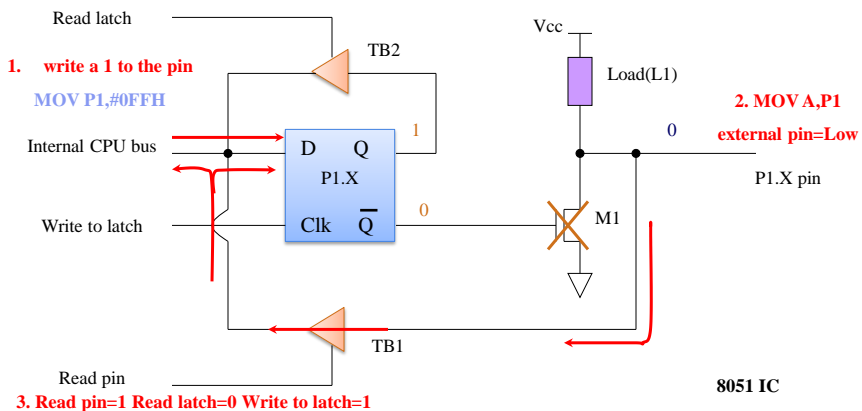
۳۵

خواندن High در پایه ورودی

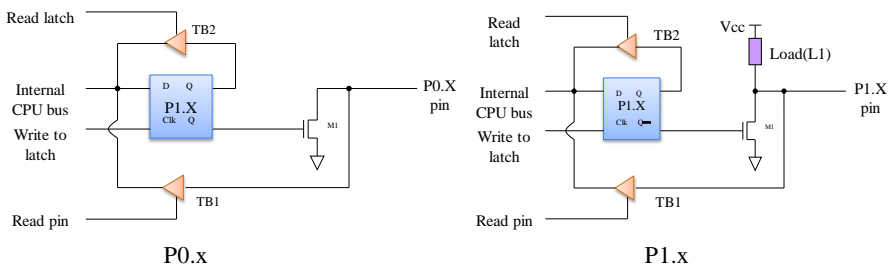
۳۶

خواندن Low در پایه ورودی

۳۷

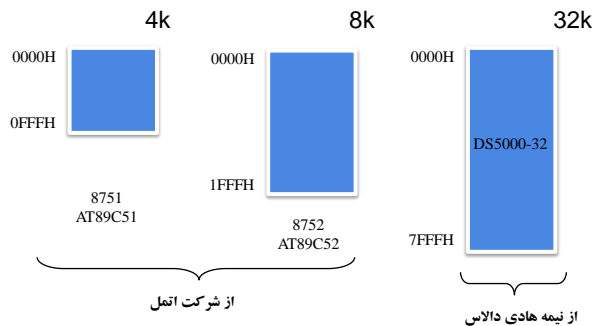
- P3 و P1, P2 دارای مقاومت های بالابر داخلی هستند.
- P3 و P1, P2 درین باز نیستند.
- P0 دارای مقاومت های بالابر داخلی نمی باشند و در داخل ۸۰۵۱ به Vcc متصل نیستند.
- P0 درین باز است.

۳۸

نقشه حافظه در ۸۰۸۵

نقشه حافظه ROM در خانواده ۸۰۵۱

۳۹

نقشه حافظه در ۸۰۸۵

تخصیص فضای حافظه RAM در ۸۰۵۱

♦ فضای حافظه داخلی به سه دسته تقسیم می شود:

➤ ۱۲۸ بیت بالایی

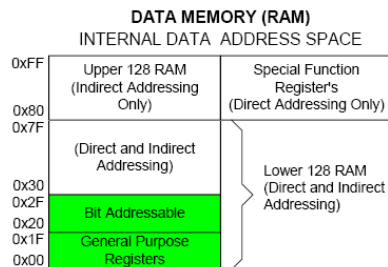
➤ ۱۲۸ بیت پایینی

➤ ثبات های کاربرد خاص (SFR)

♦ در اینجا به طور فیزیکی ۳۸۴ بیت حافظه وجود دارد،

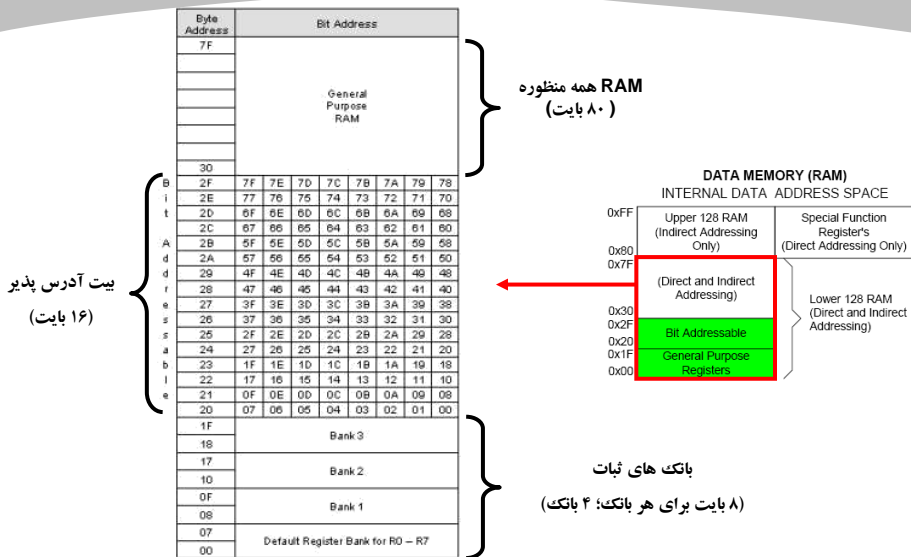
اگرچه ۱۲۸ بیت بالایی و SFR ها آدرس های همسانی از 80H تا FFH را سهم می برند.

♦ باید دستورالعمل های مناسبی برای دستیابی به هر بلوک حافظه به کار رود.

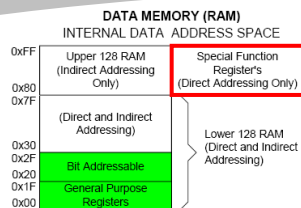
۴۰

نقشه حافظه در ۸۰۸۵

۴۱

نقشه حافظه در ۸۰۸۵

Byte Address	Bit Address								
FF									B
F0	F7	F6	F5	F4	F3	F2	F1	F0	
E0	E7	E6	E5	E4	E3	E2	E1	E0	ACC
D0	D7	D6	D5	D4	D3	D2	-	D0	PSW
B8	-	-	-	BC	BB	BA	B9	B8	IP
B0	B7	B6	B5	B4	B3	B2	B1	B0	P3
A8	AF	-	-	AC	AB	AA	A9	A8	IE
A0	A7	A6	A5	A4	A3	A2	A1	A0	P2
99	Not bit-addressable								SBUF
98	9F	9E	9D	9C	9B	9A	99	98	SCON
90	97	96	95	94	93	92	91	90	P1
8D	Not bit-addressable								TH1
8C	Not bit-addressable								TH0
8B	Not bit-addressable								TL1
8A	Not bit-addressable								TL0
89	Not bit-addressable								TMOD
88	8F	8E	8D	8C	8B	8A	89	88	TCON
87	Not bit-addressable								PCON
83	Not bit-addressable								DPH
82	Not bit-addressable								DPL
81	Not bit-addressable								SP
80	87	86	85	84	83	82	81	80	P0

- ♦ **SFR** ها امکان کنترل و تبادل اطلاعات با منابع میکروکنترلر و دستگاه های جانبی را فراهم می آورد.
- ♦ ثبات هایی که آدرس بایت آنها به 0H یا 8H ختم می گردد هم بیت و هم بایت آدرس پذیر هستند.
- ♦ برخی از ثبات ها بیت آدرس پذیر نیستند که شامل اشاره گر پشته **SP** و ثبات اشاره گر داده **DPTR** نیز می شود.

۴۲

نماد	نام	آدرس
ACC*	Accumulator	0E0H
B*	B register	0F0H
PSW*	Program status word	0D0H
SP	Stack pointer	81H
DPTR	Data pointer 2 bytes	
DPL	Low byte	82H
DPH	High byte	83H
P0*	Port 0	80H
P1*	Port 1	90H
P2*	Port 2	0A0H
P3*	Port 3	0B0H
IP*	Interrupt priority control	0B8H
IE*	Interrupt enable control	0A8H
TMOD	Timer/counter mode control	89H
TCON*	Timer/counter control	88H
T2CON*	Timer/counter 2 control	0C8H
T2MOD	Timer/counter mode control	0C9H
TH0	Timer/counter 0 high byte	8CH
TL0	Timer/counter 0 low byte	8AH
TH1	Timer/counter 1 high byte	8DH
TL1	Timer/counter 1 low byte	8BH
TH2	Timer/counter 2 high byte	0CDH
TL2	Timer/counter 2 low byte	0CCH
RCAP2H	T/C 2 capture register high byte	0CBH
RCAP2L	T/C 2 capture register low byte	0CAH
SCON*	Serial control	98H
SBUF	Serial data buffer	99H
PCON	Power control	87H

لیستی از ثبات های کاربرد خاص
و آدرس آنها

* آدرس دهی

۴۳

■ ثبات A یا ACC یا انباره

- انباره، همانطور که از نامش پیداست، یک ثبات همه منظوره برای انباشتن نتایج تعداد زیادی از دستورها می باشد. انباره می تواند یک مقدار ۸ بیتی (۱ بایتی) را در خود نگه دارد. بیش از نیمی از دستورات ۸۰۵۱ به نوعی با انباره سر و کار دارد.

■ ثبات B

- ثبات B نیز مانند A می تواند یک مقدار ۸ بیتی را در خود نگه دارد و به همراه انباره برای عملیات ضرب و تقسیم مورد استفاده قرار می گیرد. همچنین به عنوان یک ثبات موقتی (چرک نویس) همه منظوره عمل می نماید.

۴۴

■ ثبات کلمه وضعیت برنامه PSW

ثبات کلمه وضعیت برنامه PSW همانطور که در جداول زیر نشان داده شده شامل بیت های وضعیت است.

CY	AC	F0	RS1	RS0	OV	--	P
----	----	----	-----	-----	----	----	---

بیت	نماد	آدرس	شرح عملکرد بیت
PSW.7	CY	D7H	پرچم نقلی
PSW.6	AC	D6H	پرچم نقلی کمکی
PSW.5	F0	D5H	پرچم 0
PSW.4	RS1	D4H	انتخاب بانک بیت 0
PSW.3	RS0	D3H	انتخاب بانک بیت 1
			00 = بانک 0 ; آدرس های 00H-07H
			01 = بانک 1 ; آدرس های 08H-0FH
			10 = بانک 2 ; آدرس های 10H-17H
			11 = بانک 3 ; آدرس های 18H-1FH
PSW.2	OV	D2H	پرچم سرریز
PSW.1	—	D1H	دوررو شده
PSW.0	P	D0H	پرچم توازن نوزج

۴۵

■ پرچم نقلی CY

■ بیت نقلی یک بیت دو منظوره است:

- زمانی که در یک عملیات محاسباتی، یک بیت نقلی از بیت ۷ خارج شود و یا یک بیت فرضی به بیت ۷ اضافه شود، پرچم نقلی یک می شود.
- پرچم نقلی یک اشاره بولی بوده که به عنوان یک ثبات تک بیتی در دستورالعمل های بولی عمل می کند.

■ پرچم نقلی کمکی AC

- چنانچه انتقالی از بیت ۳ به ۴ در جمع کردن اعداد کد شده به BCD رخ دهد، بیت نقلی کمکی یک خواهد شد.

■ پرچم 0

- بیت 0 یا F0 یک پرچم همه منظوره برای استفاده کاربران می باشد.

۴۶

بیت های انتخاب بانک ثبات RS0 و RS1

بیت های انتخاب بانک ثبات، بانک ثبات فعال را مشخص می کنند.

RS1	RS0	Register Bank	Address
0	0	0	00H-07H
0	1	1	08H-0FH
1	0	2	10H-17H
1	1	3	18H-1FH

پرچم سرریز OV

چنانچه پس از یک عمل جمع یا تفریق سرریز حسابی روی دهد، این بیت ۱ می گردد. به عبارت دیگر نتایج بزرگتر از ۱۲۷+ یا کوچکتر از ۱۲۷- بیت OV را یک می نماید.

۴۷

بیت توازن P

بیت توازن در هر سیکل ماشین برای ایجاد توازن زوج انباره به طور خودکار ۰ یا ۱ می شود به این صورت که تعداد بیت های یک در انبارخ به علاوه بیت P همواره زوج است.

ثبات اشاره گر پشته SP

ثباتی که برای دسترسی به پشته از آن استفاده می شود ثبات اشاره گر پشته SP نامیده می شود.
اشاره گر پشته در ۸۰۵۱ دارای پهنای ۸ بیت می باشد و این بدان معنی است که مقادیری از 00 تا FFH را می تواند در خود جای دهد. زمانی که ۸۰۵۱ روشن می گردد، مقدار پیش فرض 07 می باشد.

۴۸

■ ثبات اشاره گر داده DPTR

- اشاره گر داده یا DPTR برای دستیابی به حافظه کد یا داده خارجی مورد استفاده قرار می گیرد. این ثبات ۱۶ بیتی بوده و در آدرس های 82H (بایت پایین) و 83H (بایت بالا) قرار دارد.

■ ثبات های تایمر

- ۸۰۵۱ دارای دو تایمر ۱۶ بیتی T0 و T1 برای زمان بندی و شمارش اتفاقات است که عملکرد این تایمرها توسط ثبات حالت تایمر TMOD و ثبات کنترل تایمر TCON است.

■ ثبات های درگاه سریال

- ۸۰۵۱ دارای یک درگاه سریال بر روی تراشه است. ثباتی به نام بافر داده سریال SBUF داده های ارسالی و دریافتی را نگه می دارد. حالت های مختلف درگاه سریال نیز از طریق ثبات کنترل درگاه سریال SCON قابل برنامه ریزی می باشد.

۴۹

■ ثبات وقفه

- ۸۰۵۱ دارای یک ساختار وقفه با ۵ منبع وقفه و ۲ سطح تقدم می باشد. وقفه ها با نوشتن در ثبات فعال سازی وقفه IE فعال می گردند و سطح تقدم از طریق ثبات تقدم وقفه IP تعیین می شود.

■ ثبات کنترل توان PCON

بیت	نماد	شرح عملکرد
7	SMOD	بیت دو برابر کننده نرخ ارسال هنگام 1 شدن نرخ ارسال در حالت های 1، 2 یا 3 درگاه سریال دو برابر می شود
6	—	تعریف نشده
5	—	تعریف نشده
4	—	تعریف نشده
3	GF1	بیت 1 پرچم همه منظوره
2	GF0	بیت 0 پرچم همه منظوره
1*	PD	وقت تغذیه برای فعال کردن حالت افت تغذیه 1 می شود تنها راه خروج، reset شدن است.
0*	IDL	حالت معطله برای فعال کردن حالت معطله 1 می شود تنها راه خروج، یکت وقفه یا reset شدن است.

* تنها در نسخه های CMOS منظور شده است.

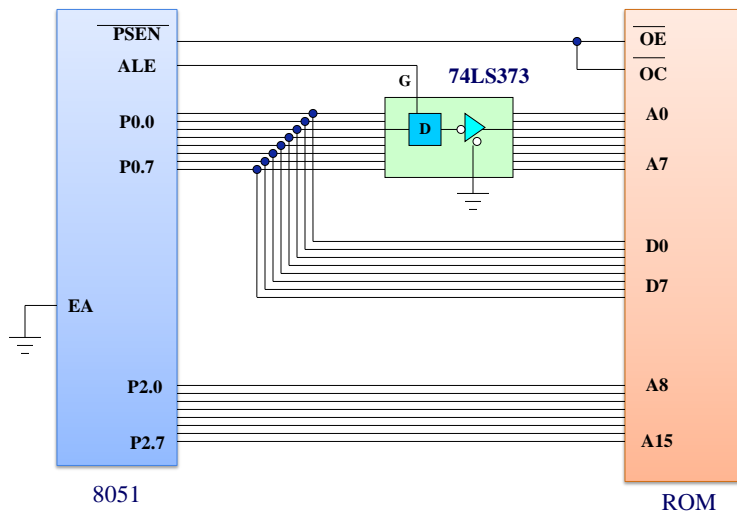
۵۰

حافظه خارجی

- زمانی که یک ۸۰۳۱/۸۰۵۱ را به یک حافظه خارجی وصل می کنیم، ۸۰۵۱ از پورت ها برای ارسال آدرس ها و خواندن دستورالعمل ها استفاده می کند.
- ۸۰۳۱ قابلیت دسترسی به ۶۴ کیلو بایت حافظه خارجی را دارد.
- ۱۶ بیت آدرس: P0 آدرس های A0-A7 و P2 آدرس های A8-A15 را فراهم می آورد.
- همچنین P0 خط های داده D0-D7 را فراهم می سازد.
- زمانی که از P0 برای مالتی پلکس آدرس/داده استفاده می گردد، این درگاه برای نگه داشتن آدرس به 74LS373 متصل می گردد.
- در این حالت نیازی به مقاومت های بالا بر نمی باشد.

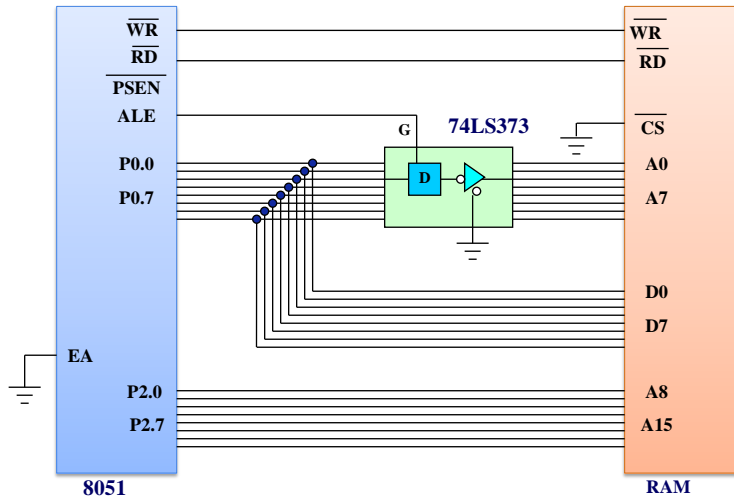
۵۱

دستیابی به حافظه کد خارجی

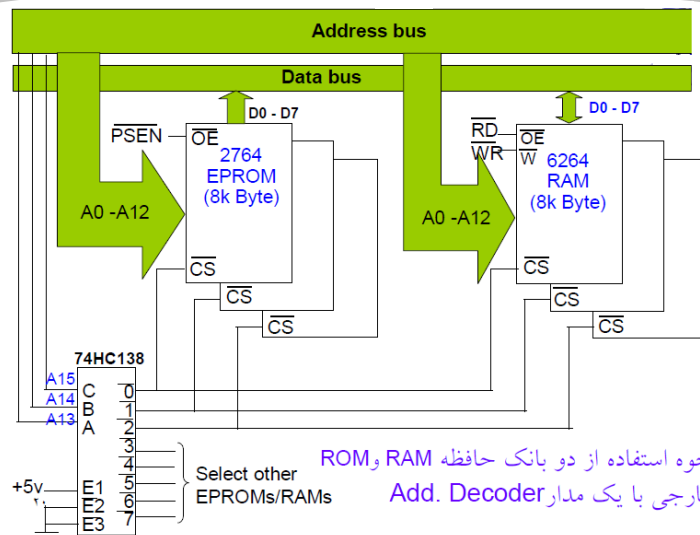
۵۲

دستیابی به حافظه داده خارجی

۵۲

رمزگشایی آدرس

۵۳

درگاه سریال

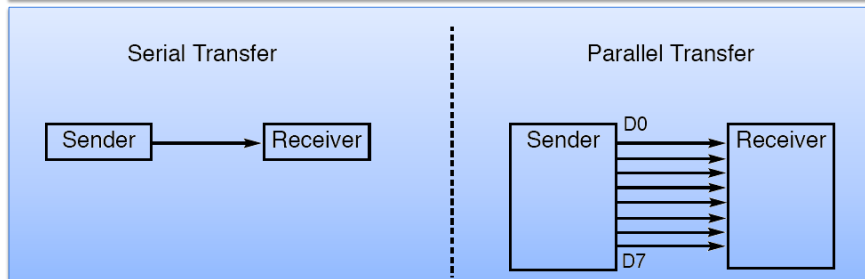
اصول ارتباط سریال

▪ موازی:

- گران - سریع - فواصل کوتاه - بدون مدولاسیون

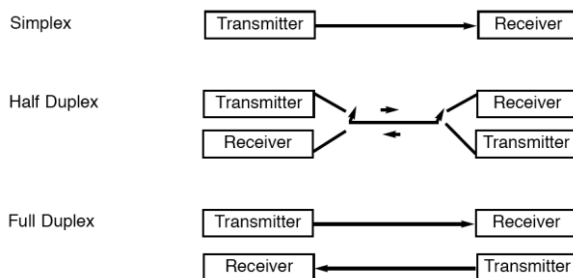
▪ سریال:

- ارزان تر - کند تر - فواصل بلند (با استفاده از مودم)

اصول ارتباط سریال

- دو روش سنکرون (همگام) و غیر سنکرون (ناهمگام)
 - روش سنکرون بلوکی از داده (کارکترها) را در یک زمان منتقل می کند.
 - روش آسنکرون یک بایت را در هر زمان منتقل می کند.
- استفاده از تراشه هایی که آنها را UART (universal asynchronous receiver-transmitter) و USART (universal synchronous-asynchronous receiver-transmitter) می نامند

۱-۳

اصول ارتباط سریال

- انتقال ساده *simplex* کامپیوتر تنها اطلاعات را ارسال می کند.
- انتقال دو طرفه کامل و نیمه *Half- and full-duplex*
 - چنانچه داده بتواند هم ارسال و هم دریافت گردد آنگاه انتقال دو طرفه خواهد بود.
 - انتقال دو طرفه می تواند بر اساس اینکه امکان ارسال و دریافت همزمان وجود داشته باشد یا نه، کامل یا نیمه باشد.
 - اگر تنها ارسال یا دریافت در یک زمان فعال باشد نیمه و اگر هر دو مورد در یک زمان فعال باشد انتقال دو طرفه کامل است.
 - انتقال دو طرفه کامل نیاز به دو سیم برای خطوط داده می باشد.

۱-۴

اصول ارتباط سریال

▪ سرعت انتقال داده

- نرخ انتقال داده bps بیت در هر ثانیه
- واژه مورد استفاده در بسیاری از موارد برای bps، نسبت علائم در ثانیه (باود، baud rate) است.
- نرخ bps و باود لزوماً برابر نیست.
- نرخ باود، به صورت تعداد تغییرات سیگنال در هر ثانیه تعریف می گردد.

۱-۵

اصول ارتباط سریال

▪ ارتباط سریال ناهمگام و قاب بندی داده ها

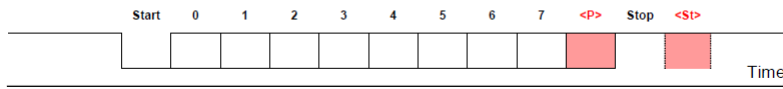
- داده ها به صورت 0 و 1 انتقال می یابند.
- برای درک بهتری از اطلاعات، فرستنده و گیرنده بر روی مجموعه ای از قوانین توافق می کنند.
- پروتکل:
 - داده ها چگونه بسته بندی می شوند.
 - چند بیت/کارکتر
 - داده چه زمانی شروع و پایان می یابد.

۱-۶

اصول ارتباط سریال

بیت های شروع و پایان

- در روش ناهمگام، هر کارکتر بین بیت های شروع و پایان قرار می گیرند که به این قاب بندی گفته می شود.
- بیت شروع معمولاً یک بیت و بیت پایان، یک یا دو بیت است.
- بیت شروع همواره 0 و بیت پایان 1 است.
- در آغاز LSB ارسال می گردد.
- Start bit (1→0), LSB, ..., MSB, <parity bit>, Stop bit (0→1), <2nd stop bit (1)>

۱۰۷

اصول ارتباط سریال

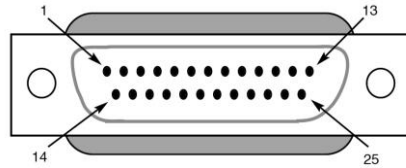
پروتکل RS232

- پرکاربردترین پروتکل واسط I/O سریال
- سطوح ولتاژ ورودی و خروجی با TTL سازگار نیست.
- بیت 1 با استفاده از -3 تا -25 ولت نشان داده می شود و بیت 0 از +3 تا +25 ولت است.
- از -3 تا +3 ولت تعریف نشده است.
- برای اتصال RS232 به سگ سیستم میکروکنترلی می بایست از یک مبدل ولتاژ مانند MAX232 برای تبدیل سطح منطقی TTL به سطوح ولتاژ RS232 و بالعکس استفاده نمود.

۱۰۸

اصول ارتباط سریال

Pin	Description
1	Protective ground
2	Transmitted data (TxD)
3	Received data (RxD)
4	Request to send (RTS)
5	Clear to send (CTS)
6	Data set ready (DSR)
7	Signal ground (GND)
8	Data carrier detect (DCD)
9/10	Reserved for data testing
11	Unassigned
12	Secondary data carrier detect
13	Secondary clear to send
14	Secondary transmitted data
15	Transmit signal element timing
16	Secondary received data
17	Receive signal element timing
18	Unassigned
19	Secondary request to send
20	Data terminal ready (DTR)
21	Signal quality detector
22	Ring indicator
23	Data signal rate select
24	Transmit signal element timing
25	Unassigned

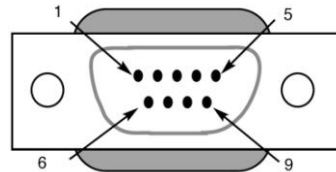

RS232 Connector DB-25

۱۰

اصول ارتباط سریال

Pin	Description
1	Data carrier detect (DCD)
2	Received data (RxD)
3	Transmitted data (TxD)
4	Data terminal ready (DTR)
5	Signal ground (GND)
6	Data set ready (DSR)
7	Request to send (RTS)
8	Clear to send (CTS)
9	Ring indicator (RI)

DB-9 9-Pin Connector

۱۱

اصول ارتباط سریال

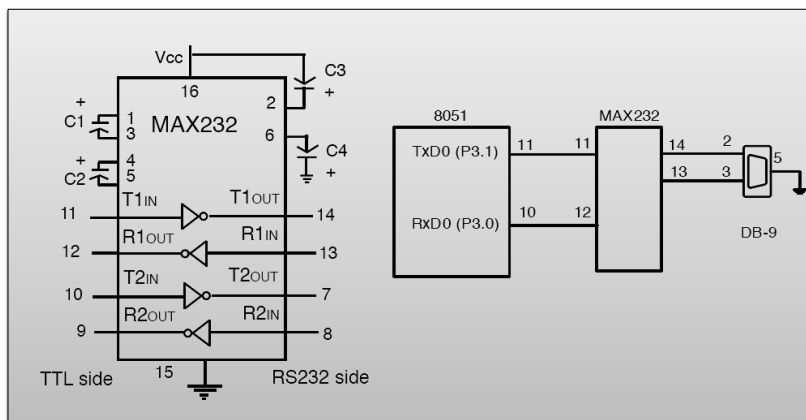
▪ پروتکل RS232

- پرکاربردترین پروتکل واسط I/O سریال
- سطوح ولتاژ ورودی و خروجی با TTL سازگار نیست.
- بیت 1 با استفاده از -3 تا -25 ولت نشان داده می شود و بیت 0 از +3 تا +25 ولت است.
- از -3 تا +3 ولت تعریف نشده است.
- برای اتصال RS232 به سبک سیستم میکروکنترلی می بایست از یک مبدل ولتاژ مانند MAX232 برای تبدیل سطح منطقی TTL به سطوح ولتاژ RS232 و بالعکس استفاده نمود.

۱۱۱

اصول ارتباط سریال

اتصال میکروکنترلر 8051 به RS232

۱۱۲

درگاه سریال در ۸۰۵۱

- ۸۰۵۱ یک درگاه سریال با عملکرد دوطرفه کامل دارد که می تواند به صورت یک واسطه سریال نرمال (قاب بندی نشده) یا به عنوان یک UART (قاب بندی شده) مورد استفاده قرار بگیرد.
- این درگاه سریال از طریق RxD و TxD به صورت سخت افزاری در دسترس خواهد بود که عملکرد دیگر دو بیت از درگاه ۳ یعنی P3.0 (پایه ۱۰)، P3.1 (پایه ۱۱) می باشد.
- دو ثبات کاربرد خاص SBUF و SCON امکان دستیابی نرم افزاری را به درگاه سریال فراهم می آورند.

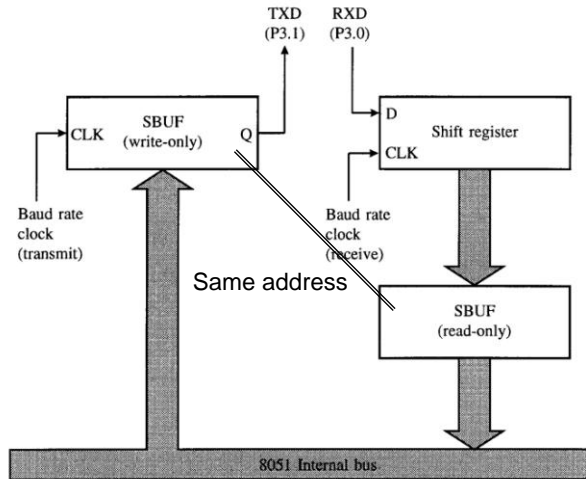
۱۱۳

ثبات SBUF

- SBUF در واقع دو رجیستر مجزا در یک آدرس است:
 - ثبات ارسال فقط نوشتنی
 - ثبات دریافت فقط خواندنی
- نوشتن در SBUF داده ای را که باید ارسال شود بار می کند و خواندن SBUF داده دریافتی را در دسترس قرار می دهد.
- داده دریافتی تا زمانی که تمام بایت دریافت گردد در درگاه سریال بافر می گردد.
- داده قبلی می بایست تا قبل از اینکه بایت جدید کامل گردد خوانده شود.

۱۱۴

ثبات SBUF

۱۱۵

ثبات SCON

نوع انتقال	عملکرد	حالت	SM1	SM0
ثابت (xtal/12)	شیفت رجیسترو	0	0	0
متغیر (تایمر ۱)	UART ۸ بیت	1	1	0
ثابت (xtal/32 or xtal/64)	UART ۹ بیت	2	0	1
متغیر (تایمر ۱)	UART ۹ بیت	3	1	1

SM1, SM0

مشخص کننده حالت عملکرد

SM2: برای ارتباط چند پردازنده ای استفاده می گردد.

REN: فعال ساز گیرنده (فعال سازی/غیر فعال سازی به صورت نرم افزاری)

TB8: بیت ۸ ارسال

RB8: بیت ۸ دریافت

TI: پرچم وقفه ارسال. در پایان ارسال کارکتر ۱ می شود.

RI: پرچم وقفه دریافت. در پایان دریافت کارکتر ۱ می شود.

۱۱۶

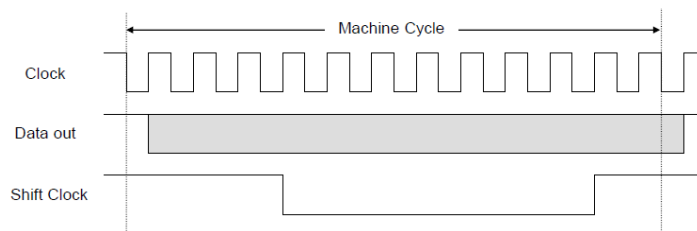
حالت های عملکرد درگاه سریال

- حالت 0, $SM0 = SM1 = 0$
 - عملکرد سنکرون نیمه دوطرفه
 - داده با استفاده از پایه RxD ارسال و دریافت می گردد (نه به صورت همزمان)
 - پایه TxD ساعت انتقال را هم در ارسال و هم در دریافت حمل می کند.
 - داده ها به صورت 8 بیتی در بسته های بدون قاب بندی ارسال می گردند.
 - ابتدا کم ارزش ترین بیت انتقال می یابد.
 - نرخ انتقال در $1/12$ فرکانس نوسان ساز روی تراشه ثابت است.

۱۱۷

حالت ۰ - ارسال

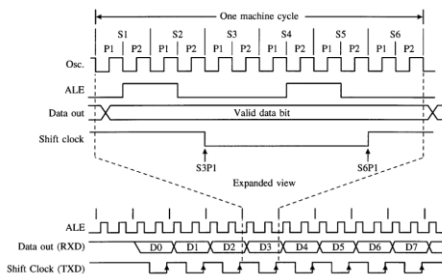
- انتقال به محض اینکه بایت در $SBUF$ نوشته می شود آغاز می گردد.
- در هنگام انتقال، هر بیت در پایه RxD برای یک سیکل ماشین کامل معتبر باقی می ماند.
 - ساعت انتقال در وسط سیکل پایین می رود و دوباره قبل از تمام شدن سیکل بالا بر می گردد.
- پرچم وقفه ارسال زمانی که هشتمین بیت انتقال یافت یک می گردد.

۱۱۸

حالت ۰ - دریافت

- انتقال به محض اینکه بیت REN یک گردد و پرچم وقفه دریافت پاک گردد، آغاز می گردد.
- معمولاً REN در آغاز برنامه برای مقدار دهی اولیه درگاه سریال یک می گردد سپس پرچم وقفه دریافت برای آغاز دریافت پاک می گردد.
- به محض اینکه پرچم وقفه دریافت پاک گردید، ساعت انتقال در پایه TxD تولید می گردد.

- کلاکینگ در زمان لبه بالارونده خط TxD اتفاق می افتد. پس از هشتمین سیکل کلاکینگ، داده در SBUF کپی گردیده و پرچم وقفه دریافت ۱ می گردد.

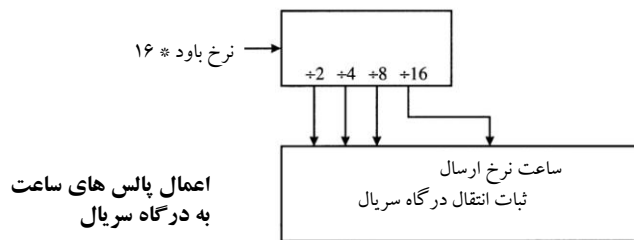
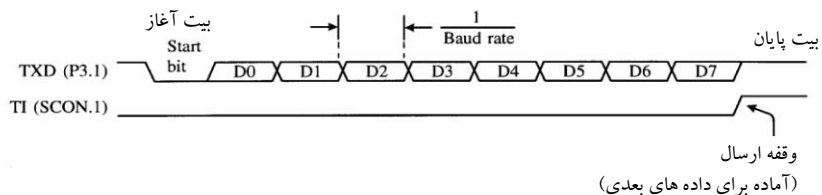
۱۱۹

حالت ۱ - انتقال

- در حالت ۱ درگاه سریال ۸۰۵۱ به عنوان یک UART ۸بیتی با نرخ باود متغیر عمل میکند.
- عملکرد اصلی یک UART تبدیل موازی به سریال داده خروجی و تبدیل سریال به موازی داده ورودی است.
- در حالت ۱، ۱۰ بیت روی TxD ارسال یا روی RxD دریافت می گردد.
 - ۱۰ بیت: ۱ بیت آغاز (همیشه صفر)، ۸ بیت داده، ۱ بیت پایان (همیشه یک)
- نرخ ارسال بیت توسط نرخ سرریز تایمر ۱ تعیین می شود.
- عمل ارسال با نوشتن در SBUF آغاز می گردد.
- پرچم وقفه ارسال به محض اینکه بیت پایان روی خط TxD پدیدار گردد یک می شود.

۱۲۰

حالت ۱ - انتقال

۱۲۱

حالت ۱ - دریافت

- دریافت با انتقال از ۱ به ۰ در خط RxD (با فرض اینکه REN ۱ است) آغاز می گردد.
- شمارنده تقسیم بر ۱۶ فوراً پاک می شود تا بیت های ورودی را ردیف کند. بیت بعدی در چرخه بعدی تقسیم بر ۱۶ می رسد و به همین ترتیب ادامه می یابد.
- بیت ها در هشتمین شماره از این شمارنده نمونه برداری می شود.
- تشخیص خطای بیت آغاز:
- هشت شمارش پس از انتقال ۱ به ۰ خط RxD دوباره نمونه برداری می شود چنانچه صفر نباشد خطا در بیت شروع داریم. دریافت کننده راه اندازی مجدد شده و تا گذر بعدی از ۱ به ۰ منتظر می گردد.

۱۲۲

حالت ۱ - دریافت

- با فرض تشخیص یک بیت آغاز معتبر، دریافت کارکتر ادامه می یابد. پس از انتقال هر هشت بیت:
 - بیت نهم (بیت پایان) به RB8 در Scon منتقل می گردد.
 - SBUF توسط ۸ بیت داده بارگذاری می گردد.
 - پرچم وقفه دریافت یک می گردد.
 - اعمال فوق هنگامی اتفاق می افتد که شرایط زیر برقرار باشد:
 - RI=0
 - SM2=1 و بیت پایان دریافتی برابر 1 باشد و یا اینکه SM2=0 باشد.

۱۲۳

حالت ۲

- درگاه سریال به عنوان یک UART ۹ بیتی با نرخ باود ثابت عمل می نماید.
- ۱۱ بیت ارسال می گردد:
 - بیت آغاز
 - ۸ بیت داده از SBUF
 - نهمین بیت داده از TB8
 - بیت پایان
- در دریافت بیت نهم داده در RB8 قرار داده می شود.
- نرخ انتقال در 1/32 یا 1/64 فرکانس نوسانساز ثابت است.

۱۲۴

حالت ۳

- در گاه سریال به عنوان یک UART ۹ بیتی با نرخ ارسال متغیر عمل می نماید.
- نرخ ارسال قابل برنامه ریزی است و توسط تایمر فراهم می گردد.
- ترکیبی از حالت ۱ و ۲ می باشد.

۱۲۵

نرخ انتقال

- در حالت ۰ نرخ انتقال در فرکانس نوسان ساز تقسیم بر ۱۲ ثابت است.
- به صورت پیش فرض نرخ انتقال در حالت ۲ در $1/64$ فرکانس نوسان ساز تنظیم می گردد.
- اگر بیت ۷ از ثبات PCON (کنترل توان) - به عنوان SMOD شناخته می شود- یک گردد نرخ انتقال دو برابر می گردد.
- اگر $SMOD=1$ باشد نرخ انتقال در حالت دو $1/32$ فرکانس نوسان ساز است.
- در حالت ۱ و ۳ نرخ انتقال با استفاده از نرخ سرریز تایمر ۱ تعیین می گردد.
- چون این نرخ بسیار بالا است، به ۳۲ (یا به ۱۶ چنانچه $SMOD=1$) برای تولید نرخ واقعی تقسیم می گردد

۱۲۶

تنظیم تایمر ۱ به منظور تولید نرخ انتقال

- به عنوان مثال، چگونه می توانیم نرخ انتقال ۱۲۰۰ را با استفاده از فرکانس نوسان ساز ۱۲ MHz تولید نماییم؟

- نرخ انتقال = $K * \text{FREQ} / (32 * 12 * [256 - \text{TH1}])$
- برای تولید نرخ انتقال ۱۲۰۰ می بایست تایمر ۱ را طوری تنظیم نماییم که ۲۳ شماره را بشمارد.
- تایمر ۱ را طوری تنظیم می کنیم که در حالت ۲ (بارگذاری خودکار) عمل کند و TH1 را 0E6H(-23) قرار می دهیم.

۱۲۷

مراحل ارسال یک بایت

- برنامه ریزی TI برای حالت ۲
- بارگذاری TH1 با مقدار اولیه
- برنامه ریزی SCON برای حالت ۱
- آغاز به کار تایمر ۱
- پاک کردن TI
- بارگذاری SBUF
- انتظار تا TI یک گردد.
- رفتن به مرحله پنجم برای بایت بعدی

۱۲۸

مثال: ارسال یک کارکتر

- برنامه ای برای انتقال ASCII "A" در نرخ ۹۶۰۰ به طور سریال

```
START:    MOV TMOD, #20H      ;Put T1 in mode2
          MOV TH1, #-3     ;9600 baud
          MOV SCON, #50H   ;8b, 1stop, 1start, REN enabled
          SETB TR1         ;start timer T1
AGAIN:    CLR TI           ;ready to transmit
          MOV SBUF, #'A'   ;letter A is to be transmitted
HERE:    JNB TI, HERE      ;poll TI until all the bits are transmitted
          SJMP AGAIN       ;while(1) loop (forever loop)
```

۱۲۹

مراحل دریافت یک بایت

- برنامه ریزی T1 برای حالت ۲
- بارگذاری TH1 با مقدار اولیه
- برنامه ریزی SCON برای حالت ۱
- آغاز به کار تایمر ۱
- پاک کردن RI
- انتظار تا RI یک گردد.
- ذخیره SBUF
- رفتن به مرحله پنجم برای بایت بعدی

۱۳۰

مثال: دریافت یک کارکتر

■ برنامه ای برای دریافت بایت به طور سریال و نمایش آن در P1 به طور مداوم

```
START:    MOV TMOD, #20H    ;T1 in mode 2
          MOV TH1, #-3    ;9600 baud
          MOV SCON, #50H  ;8b, 1start, 1stop
          SETB TR1        ;start T1
AGAIN:    CLR RI        ;ready to receive a byte
HERE:     JNB RI, HERE    ;wait until one byte is Rx-ed
          MOV A, SBUF     ;read the received byte from SBUF
          MOV P1, A       ;display on P1
          SJMP AGAIN      ;while (1)
```

فصل چهارم:

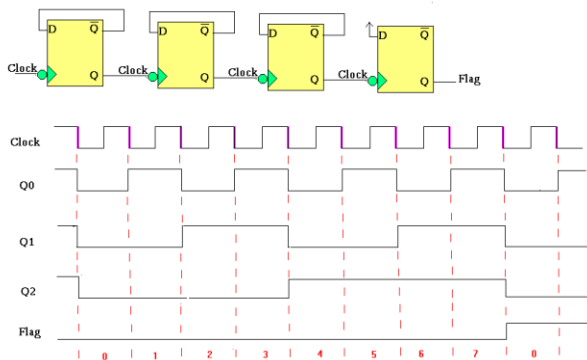
تایمر

تایمرها در ۸۰۵۱

- ۸۰۵۱ دو تایمر دارد:
 - تایمر ۰
 - تایمر ۱
- کاربردهای تایمر:
 - تولید کننده تاخیر زمانی
 - منبع ساعت، فرکانس داخلی کریستال ۸۰۵۱ می باشد
 - شمارش اتفاقات
 - ورودی خارجی برای ورودی بین جهت شمارش اتفاقات
 - پالس های باعث می تواند نمایشگر تعداد افرادی که از یک ورودی می گذرند باشد یا تعداد چرخش یک چرخ یا هر رخداد دیگری که می تواند تبدیل به پالس شود می باشد.
- تولید نرخ ارسال بیت بیت برای درگاه سریال داخلی

تایمرها در ۸۰۵۱

- تایمر از چند فلیپ فلاپ تقسیم کننده بر دو تشکیل می شود.
- یک تایمر با n فلیپ فلاپ، فرکانس ساعت ورودی را بر 2^n تقسیم می کند.
- خروجی آخرین فلیپ فلاپ ورودی ساعت یک فلیپ فلاپ به نام پرچم یا سرریز خواهد بود.

۷۶

تایمرها در ۸۰۵۱

- تایمرهای ۸۰۵۱ با استفاده از شش ثابت کاربرد خاص قابل دستیابی هستند.
- ۵ ثابت کاربرد خاص اضافه تر برای دسترسی به تایمر سوم در ۸۰۵۲ وجود دارد.

ثبات‌های کاربرد خاص تایمر

SFR تایمر	کاربرد	آدرس	بیت آدرس پذیر
TCON	کنترل	88H	بله
TMOD	حالت	89H	نه
TL0	بایت پایین تایمر 0	8AH	نه
TL1	بایت پایین تایمر 1	8BH	نه
TH0	بایت بالای تایمر 0	8CH	نه
TH1	بایت بالای تایمر 1	8DH	نه
T2CON*	کنترل تایمر 2	C8H	بله
RCAP2L*	بایت پایین تسخیری در تایمر 2	CAH	نه
RCAP2H*	بایت بالای تسخیری در تایمر 2	CBH	نه
TI2*	بایت پایین تایمر 2	CCH	نه
TH2*	بایت بالای تایمر 2	CDH	نه

۷۷

ثبات TMOD

- این ثبات دارای دو گروه چهار بیتی برای تعیین حالت کار تایمر ۰ و تایمر ۱ می باشد.
- این ثبات بیت آدرس پذیر نبوده و معمولاً یک بار به صورت نرم افزاری در ابتدای برنامه برای مقدار دهی اولیه به حالت کار تایمر بارگذاری می شود.

بیت	نام	تایمر	شرح عملکرد
7	GATE	1	بیت GATE. هنگام 1 بودن تایمر، قطب وقتی به راه می افتد که $\overline{INT1}$ ، 1 باشد
6	C/ \overline{T}	1	بیت انتخاب تایمر/شمارنده شمارش اتفاقات = 1 زمان بندی فاصله های زمانی = 0 (جدول ۳-۴) بیت حالت 1
5	M1	1	(جدول ۳-۴) بیت حالت 0
4	M0	1	بیت گیت تایمر 0
3	GATE	0	بیت انتخاب تایمر/شمارنده برای تایمر 0
2	C/ \overline{T}	0	بیت M1 تایمر 0
1	M1	0	بیت M0 تایمر 0
0	M0	0	بیت M0 تایمر 0

Gate	C/ \overline{T}	M1	M0	Gate	C/ \overline{T}	M1	M0
Timer1				Timer0			
		M1	M0			M1	M0
		0	0			0	0
		0	1			0	1
		1	0			1	0
		1	1			1	1
		حالت				حالت	
		0 0 0				0 0 0	
		0 1 1				0 1 1	
		1 0 2				1 0 2	
		1 1 3				1 1 3	
		شرح عملکرد				شرح عملکرد	
		حالت تایمر ۱۳ (حالت 8048)				حالت تایمر ۱۳ (حالت 8048)	
		حالت تایمر ۱۶				حالت تایمر ۱۶	
		حالت بارشدن خودکار، ۸ بیتی				حالت بارشدن خودکار، ۸ بیتی	
		حالت تایمر دو قسمتی:				حالت تایمر دو قسمتی:	
		تایمر 0: TL0 پیک تایمر ۸ بیتی است که توسط بیت های				تایمر 0: TL0: پیک تایمر ۸ بیتی است که توسط بیت های	
		حالت تایمر 0 کنترل می شود TH0 هم همان طور قطب با				حالت تایمر 0 کنترل می شود TH0 هم همان طور قطب با	
		بیت های حالت تایمر 1 کنترل می شود.				بیت های حالت تایمر 1 کنترل می شود.	
		تایمر 1: متوقف است				تایمر 1: متوقف است	

۷۸

ثبات TMOD

GATE=0

- کنترل داخلی
- شروع و توقف تایمر به صورت نرم افزاری صورت می گیرد.
- set/clear کردن TR برای شروع/توقف تایمر

SETB TR0

CLR TR0

GATE=1

- کنترل خارجی
- روش سخت افزاری آغاز به کار و توقف تایمر با استفاده از نرم افزار و یک منبع خارجی
- تایمر/شمارنده تنها زمانی فعال می شوند که پایه INT بالا شود و بین کنترل TR یک گردد.

۷۹

ثبات TCON

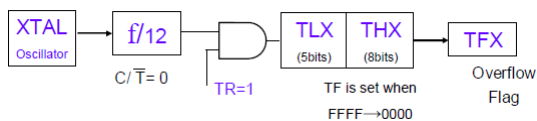
بیت	نماد	آدرس بیت	شرح عملکرد
TCON.7	TF1	8FH	پرچم سرریز تایمر ۱ بصورت سخت‌افزاری هنگام سرریز 1 می‌شود. بصورت نرم‌افزاری پاک می‌شود و یا بصورت سخت‌افزاری هنگامی که پردازنده روال سرویس وقفه را نشانه رفته است.
TCON.6	TR1	8EH	بیت کنترل روندشمارش تایمر 1 بصورت نرم‌افزاری برای روشن - خاموش کردن تایمر، 1 یا 0 می‌شود.
TCON.5	TF0	8DH	پرچم سرریز تایمر 0
TCON.4	TR0	8CH	بیت کنترل روندشمارش تایمر 0
TCON.3	IE1	8BH	پرچم لبه وقفه خارجی 1. بصورت سخت‌افزاری وقتی که لبه پایین رونده در INT1 تشخیص داده شود 1 می‌گردد بصورت نرم‌افزاری یا توسط سخت‌افزار وقتی که CPU روال سرویس وقفه را نشانه رفته است پاک می‌شود.
TCON.2	IT1	8AH	پرچم نوع وقفه خارجی 1. بصورت نرم‌افزاری برای وقفه‌های خارجی فعال شونده با سطح منطقی صفر/لبه پایین رونده 1/0 می‌شود.
TCON.1	IE0	89H	پرچم لبه وقفه خارجی 0
TCON.0	IT0	88H	پرچم نوع وقفه خارجی 0

- چهار بیت بالایی (۷-۴) برای روشن و خاموش کردن تایمرها (TR0,TR1) یا پیام سرریز کردن تایمر (TF0,TF1) به کار می‌رود.
- چهار بیت پایینی کاری برای تایمر انجام نخواهد داد. بلکه برای تشخیص و مقدار دهی اولیه وقفه‌ها به کار می‌رود.

۸۰

حالت تایمر ۱۳ بیتی (حالت ۰)

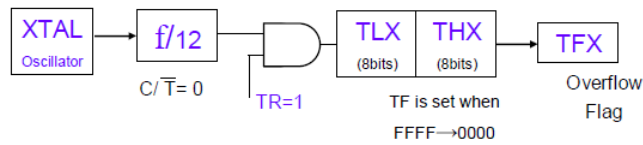
- حالت ۰ یک حالت ۱۳ بیتی برای تایمر است.
- این حالت نشان دهنده سازگاری این میکرو با پردازنده قبل از خود ۸۰۴۸ می‌باشد.
- در طراحی‌های جدید معمولاً از این حالت استفاده نمی‌شود.
- تایمر ۱۳ بیتی از به هم پیوستن بایت بالای تایمر (THx) و ۵ بیت از بایت پایین تایمر (TLx) تشکیل شده.
- از سه بیت بالایی بایت پایین تایمر (TLx) در این حالت استفاده نمی‌شود.

۸۱

حالت تایمر ۱۶ بیتی (حالت ۱)

- حالت ۱۶ بیتی مشابه حالت ۰ بوده با این تفاوت که تایمر به صورت یک تایمر ۱۶ بیتی کامل کار می کند.
- با دریافت پالس ساعت تایمر از ۰۰۰۰ تا ۰۰۰۰ شمارش می کند. در گذر از ۰۰۰۰ به ۰۰۰۰ سر ریز اتفاق می افتد و پرچم سرریز، بیت TF_x در $TCON$ یک می گردد.
- پارزش ترین بیت تایمر در این حالت بیت ۷ در TH_x و کم ارزش ترین بیت، بیت ۰ در TL_x می باشد.

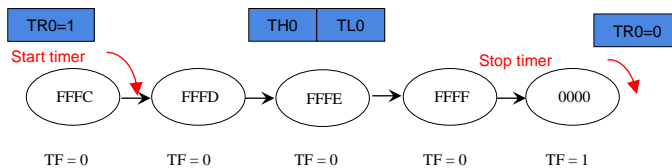

۸۲

مراحل حالت ۱

- انتخاب تایمر ۰ و حالت ۱
- تعیین مقادیر اولیه برای TH_0 و TL_0
- بهرتر است که پرچم را پاک نمایید. $TF_0=0$
- تایمر را روشن کنید
- ۸۰۵۱ با افزایش TH_0 و TL_0 شروع به شمارش به سمت بالا می کند.

- MOV TMOD,#01H**
- MOV TH0,#FFH**
- MOV TL0,#FCH**
- CLR TF0**
- SETB TR0**

۸۳

مراحل حالت ۱

۶. زمانی که TH0 - TL0 از FFFFH به 0000 سرریز می کند ۸۰۵۱، TF را یک می کند.

۷. پایش پرچم تایمر را دنبال کنید تا متوجه شوید افزایش یافته

- **AGAIN: JNB TFO, AGAIN**

۸. TRO را برای متوقف کردن فرآیند پاک کنید.

- **CLR TRO**

۹. پرچم TF را برای دور بعدی پاک نمایید.

- **CLR TFO**

۸۴

محاسبه تاخیر تایمر برای XTAL = 11.0592 MHz

الف) هگز

- $(FFFF - YYXX + 1) \times 1.085 \mu s$
- در اینجا YYXX، به ترتیب مقادیر اولیه TH, TL هستند.
- توجه داشته باشید که مقدار YYXX یک مقدار هگز است.

ب) ده دهی

- مقدار YYXX به دست آمده از ثبات های TH, TL را به ده دهی تبدیل نمایید تا به عدد ده دهی NNNNN برسید.
- سپس $(65536 - NNNNN) \times 1.085 \mu s$

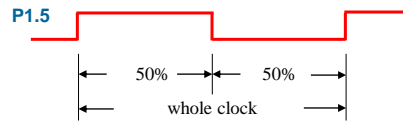
۸۵

مثال

- با استفاده از تایمر ۰ یک موج مربعی با چرخه کاری 50% بر روی پایه P1.5 ایجاد نمایید.

```

MOV TMOD,#01          ;Timer 0,mode 1(16-bit)
HERE: MOV TL0,#0F2H    ;Timer value = FFF2H
      MOV TH0,#0FFH
      CPL P1.5
      ACALL DELAY
      SJMP  HERE
DELAY: SETB TR0        ;start the timer 0
      AGAIN: JNB TFO,AGAIN
      CLR TR0          ;stop timer 0
      CLR TF0         ;clear timer 0 flag
      RET
    
```


۸۶

- TMOD = 0000 0001 قرار داده شد.
- FFF2H در TH0 - TL0 بارگذاری شد.
- P1.5 برای پایین و بالا رفتن پالس کنترل می شود.
- زیر روال DELAY که از تایمر استفاده می کند فراخوانی می شود.
- در زیر روال DELAY، تایمر ۰ با دستور SETB TR0 آغاز به کار می کند.
- تایمر ۰ با گذشتن هر کلاک تولید شده به وسیله کریستال نوسان ساز شمارش رو به بالا را انجام می دهد:
- FFF3, FFF4, FFF5, FFF6, FFF7, FFF8, FFF9, FFFA, FFFB, FFFC, FFFF, FFFE, FFFFH می کند و پرچم تایمر یک می شود. در این نقطه دستور JNB می شکند.
- تایمر ۰ با دستور CLR TR0 متوقف می گردد. زیر روال DELAY به پایان می رسد و فرآیند تکرار می شود.

۸۷

مثال

- این برنامه یک موج مربعی بر روی P1.5 با استفاده از تایمر ۱ ایجاد می کند. با فرض $XTAL = 11.0592$ MHz فرکانس را بیابید.

```
MOV TMOD,#10H           ;timer 1, mode 1
AGAIN: MOV TL1,#34H      ;timer value=3476H
        MOV TH1,#76H
        SETB TR1         ;start
BACK:   JNB TF1,BACK
        CLR TR1          ;stop
        CPL P1.5         ;next half clock
        CLR TF1          ;clear timer flag 1
        SJMP AGAIN
```

Solution:

$FFFFH - 7634H + 1 = 89CCH = 35276$ clock count
Half period = $35276 \times 1.085 \mu s = 38.274$ ms
Whole period = 2×38.274 ms = 76.548 ms
Frequency = $1 / 76.548$ ms = 13.064 Hz.

۸۸

محاسبه مقدار تایمر

- فرض کنید که $XTAL = 11.0592$ MHz و ما مقدار تاخیر مورد نظر را می دانیم. چگونه می توان مقادیر TH, TL را به دست آورد؟
 - تاخیر را بر s 1.085 تقسیم می کنیم تا n به دست آید.
 - n را از ۶۵۵۳۶ کم کنید.
 - نتیجه به دست آمده را به مبنای ۱۶ تبدیل کنید. (yyxx)
 - $TH = yy$ و $TL = xx$ قرار دهید.

۸۹

مثال

- با فرض $XTAL = 11.0592 \text{ MHz}$ برنامه ای بنویسید که یک موج مربعی با فرکانس 50 Hz بر روی $P2.3$ تولید نماید.

حل:

دوره تناوب موج مربعی برابر است با: $1 / 50 \text{ Hz} = 20 \text{ ms}$

بخش بالا یا پایین موج مربعی برابر است با: 10 ms

$$10 \text{ ms} / 1.085 \text{ us} = 9216$$

$$65536 - 9216 = 56320 \text{ in decimal} = \text{DC00H in hex.}$$

$$\text{TH1} = \text{DCH}, \text{TL1} = \text{00H}$$

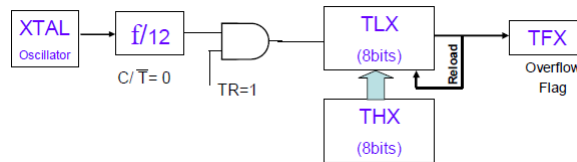
۹۰

```
MOV TMOD,#10H           ;timer 1, mode 1
AGAIN: MOV TL1,#00        ;Timer value = DC00H
MOV TH1,#0DCH
SETB TR1                 ;start
BACK: JNB TF1,BACK
CLR TR1                  ;stop
CPL P2.3
CLR TF1                  ;clear timer flag 1
SJMP AGAIN               ;reload timer since mode 1 is not
                        ;auto-reload
```

۹۱

حالت بار شدن خودکار ۸ بیتی (حالت ۲)

- این حالت یک حالت ۸ بیتی با بارگیری مجدد تایمر از خودش می باشد.
- بایت پایین تایمر (TLX) به عنوان یک تایمر ۸ بیتی عمل می کند و بایت بالای تایمر (THX) مقداری را برای بارگیری مجدد در خود نگهداری می کند.
- زمانی که شمارنده از FF به 00 سرریز می کند مقدار THX به TLX بارگذاری می شود.

۹۲

مراحل حالت ۲

- انتخاب تایمر ۰ و حالت ۲
 - تعیین مقدار اولیه برای TH0
 - پرچم را پاک نمایید. TF0=0
 - پس از اینکه TH0 با یک مقدار ۸ بیتی بارگذاری شد، ۸۰۵۱ یک کپی از آن در TL0 می گیرد.
 - آغاز به کار تایمر
 - ۸۰۵۱ با افزایش TL0 شمارش را انجام می دهد.
- MOV TMOD,#02H**
 - MOV TH0,#38H**
 - CLR TF0**
 - TL0=TH0=38H**
 - SETB TR0**
 - TL0= 38H, 39H, 3AH,....**

۹۳

مراحل حالت ۲

۷. زمانی که TLO از FFH به 00H سرریز می کند ۸۰۵۱ TF0 را یک می کند. همچنین TLO به طور خودکار با مقدار نگهداری شده در TH0 بارگذاری می گردد.

- **TLO= FEH, FFH, 00H (Now TF0=1)**
- **بارگذاری خودکار 8051**
- **TLO=TH0=38H.**
- **Clr TF0**
- رفتن به مرحله ۶

توجه داشته باشید که می بایست زمانی که TLO سرریز می گردد TF0 را پاک نماییم. به این طریق می توانیم TF0 را در فرآیندهای بعدی زیر نظر بگیریم.

برای متوقف کردن فرآیند TR0 را پاک نمایید.

- **Clr TR0**

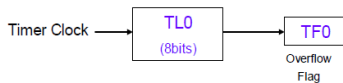
۹۴

حالت تایمر تفکیک شده (حالت ۳)

▪ حالت ۳ برای هر تایمر متفاوت می باشد.

▪ تایمر ۰ در حالت ۳ به صورت دو تایمر ۸ بیتی مجزا (TLO و TH0) عمل کرده و بیت های سرریز آنها TF0 و TF1 می باشد.

▪ تایمر ۱ در حالت ۳ متوقف است.

▪ تایمر ۱ می تواند به حالت های دیگر سوئیچ کند و برای تولید نرخ ارسال بیت به درگاه سریال و یا هر کاربرد دیگری که به وقفه نیاز ندارد مورد استفاده قرار بگیرد چراکه به TF1 وصل نیست.

۹۵

شمارنده

- همانطوری که گفته شد از تایمرها به عنوان شمارنده رخدادهایی که در خارج از ۸۰۵۱ اتفاق می افتد می توان استفاده کرد.
- زمانی که از یک تایمر به عنوان شمارنده استفاده می شود، پالس در خارج از ۸۰۵۱ وجود دارد که موجب بالا رفتن TL, TH می گردد.
- زمانی که $C/T=1$ می شود، از طریق پالس های تغذیه شده از:
 - T0: ورودی تایمر ۰ (پایه ۱۴، P3.4)
 - T1: ورودی تایمر ۱ (پایه ۱۵، P3.5)
 به سمت بالا شمارش می کند.

۹۶

انتخاب تایمر/شمارنده در ۸۰۵۱

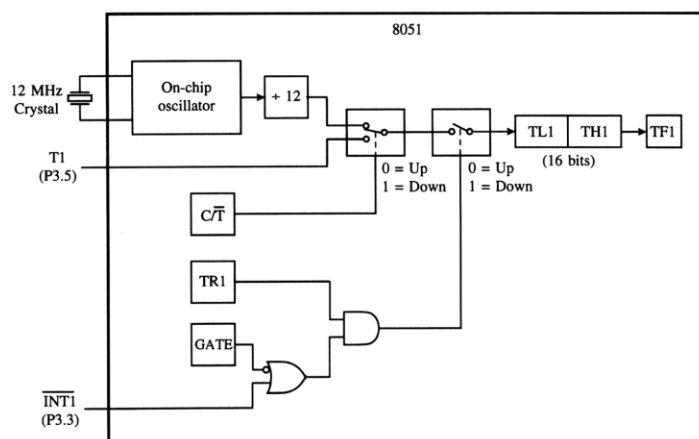
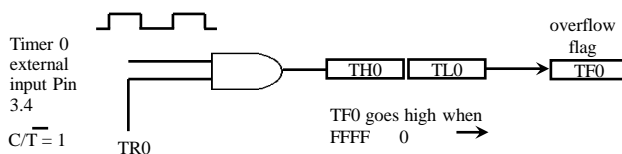

FIGURE 4-5
Timer 1 operating in mode 1

۹۷

حالت ۱ شمارنده

- حالت ۱ شمارنده ۱۶ بیتی است. TH0 و TL0
- TH0 و TL0 زمانی که TR0 یک می گردد و پالس خارجی در T0 اعمال می گردد شروع به افزایش می کند.
- زمانی که شمارنده به حداکثر مقدار خود یعنی FFFFH می رسد، به مقدار 0000H سرریز می کند و TF0 یک می گردد.
- برنامه نویس می تواند به TH0 و TL0 مقدار اولیه تخصیص دهد و $TF0=1$ نماید تا از یک اندیکاتور برای نمایش شرایط خاصی استفاده نماید. (به عنوان مثال ۱۰۰ نفر آمده اند)

۹۸

حالت ۲ شمارنده

- حالت ۲ شمارنده ۸ بیتی است.
- در TH0 تنها مقادیری از 00 تا FF بارگذاری می گردد.
- بارگذاری خودکار TL0 چنانچه TR0 برابر یک گردد و پالس خروجی اتفاق بیافتد، روی می دهد.

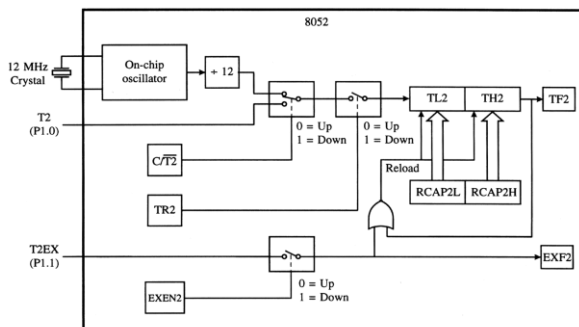

FIGURE 4-8
Timer 2 in 16-bit auto-reload mode

۹۹

حالت ۲ شمارنده

- فرض کنید که پالس های ساعت بین T1 را تغذیه می کند. برنامه ای بنویسید که پالس ها را شمارش نماید و وضعیت TL1 و شمارش را در P2 نشان دهد.

▪ حل:

```
MOV    TMOD,#01100000B    ;mode 2, counter 1
MOV    TH1,#0
SETB   P3.5                ;make T1 input port
AGAIN :SETB TR1            ;start
BACK:  MOV    A,TL1
        MOV    P2,A        ;display in P2
        JNB   TF1,Back     ;overflow
        CLR   TR1          ;stop
        CLR   TF1          ;make TF=0
        SJMP  AGAIN        ;keep doing it
```

فصل سوم:

خلاصه مجموعه دستورالعمل ها

دستورالعمل ها

- دستورالعمل های ۸۰۵۱ مانند هر پردازنده ۸ بیتی، کدهایی ۸ بیتی دارند.
- کدهای ۸ بیتی امکان ۲۵۶=۲۸ دستورالعمل را فراهم می سازد.
- از ۲۵۶ دستورالعمل، تعداد ۲۵۵ دستورالعمل قابل اجرا و یک دستورالعمل تعریف نشده است.
- برخی از دستورالعمل ها علاوه بر کد عملیاتی، یک یا دو بایت اضافی برای داده یا آدرس دارند.
- ۸۰۵۱، ۱۳۹ دستورالعمل یک بیتی، ۹۲ دستورالعمل دوبایتی و ۲۴ دستورالعمل سه بیتی دارد.
- CPU با استفاده از چندین روش می تواند به داده ها دسترسی یابد:
 - داده مستقیماً در دستورالعمل قرار داده شده است
 - استفاده از روش های آدرس دهی مختلف برای داده ذخیره شده در حافظه کد و داده

روش های آدرس دهی

- هشت روش آدرس دهی عبارت است از:
 - آدرس دهی ثبات
 - آدرس دهی مستقیم
 - آدرس دهی غیر مستقیم
 - آدرس دهی فوری
 - آدرس دهی نسبی
 - آدرس دهی مطلق
 - آدرس دهی طولانی
 - آدرس دهی اندیس دار

۵۷

آدرس دهی ثبات

- در استفاده از ثبات ها برای نگهداری داده کاربرد دارد.
- عملوند را در یک ثبات قرار می دهد و آن را با استفاده از استاندارد به ثبات (توسط اسم) در دستورالعمل مدیریت می کند.

مقدار R0 را به A منتقل می کند. `mov A, R0` ▪

مقدار A را به R2 منتقل می کند. `mov R2, A` ▪

مقدار A و مقدار R1 را جمع کرده در A قرار می دهد. `ADD A, R1` ▪

- ثبات های مبداء و مقصد می بایست از لحاظ اندازه همسان باشند.
- ممکن است دستورالعملی برای انتقال مقدار هر ثباتی به هر ثبات دیگر نباشد.

`mov R4, R7` ▪ نامعتبر است.

- قبل از استفاده از دستورات لیست دستورات را چک کنید.

۵۸

آدرس دهی مستقیم

- برای داده های ذخیره شده در RAM و ثبات ها استفاده می گردد.
- تمامی مکان های حافظه با استفاده از آدرس ها قابل دسترسی هستند.
- از آدرس عملوند به صورت مستقیم در دستور استفاده می شود.
- `mov A, 40H` حافظه [40H] را در A قرار می دهد. (بدون علامت # در قبل از 40H)
- آدرس دهی ثبات به صورت آدرس دهی مستقیم
- `mov A, 4H` 4H آدرس ثبات R4 است.
- `mov A, R4` هر دو دستور مشابه هم هستند اما ممکن است کدهای عملیاتی متفاوتی داشته باشند
- تمامی ثبات ها و SFRها دارای آدرس هستند.
- پشته در ۸۰۵۱ تمها از روش آدرس دهی مستقیم استفاده می نماید.

۵۹

آدرس دهی غیر مستقیم

- یک ثبات به عنوان یک اشاره گر مورد استفاده قرار می گیرد.
- ثبات آدرس داده را در خود ذخیره می کند.
- تنها از R0، R1 و DPTR می توان در ۸۰۵۱ برای این منظور استفاده کرد.
- از R0 و R1 می توان برای حافظه داخلی (۲۵۶ بایت شامل SFRها) یا 00H تا FFH حافظه خارجی استفاده کرد.
- `mov A, @R0` حافظه داخلی [R0] را در A قرار می دهد.
- `mov @R1, A` مقدار A را در حافظه داخلی [R1] قرار می دهد.
- `movx A, @R0` حافظه خارجی [R0] را در A قرار می دهد.
- DPTR می تواند برای اشاره به حافظه خارجی (تمامی 64K) مورد استفاده قرار بگیرد.
- `movx A, @DPTR` حافظه خارجی [DPTR] را در A قرار می دهد.
- `movx @DPTR, A` برعکس دستور فوق

۶۰

آدرس دهی فوری

- عملوند (داده) به طور مستقیم در دستورالعمل (کد عملیاتی) تعیین می‌گردد.
- عملوند ثابتی است که در مدت زمان اسمبل آشکار می‌گردد.
- یک نشانه # در جلوی داده‌های فوری می‌آید.
- `mov A, #25` عدد ۲۵ را به انبار منتقل می‌کند.
- `mov DPTR, #1FFFH` یک دستورالعمل سه بایتی که ثابت 1FFFH را به اشاره‌گر منتقل میکند

۶۱

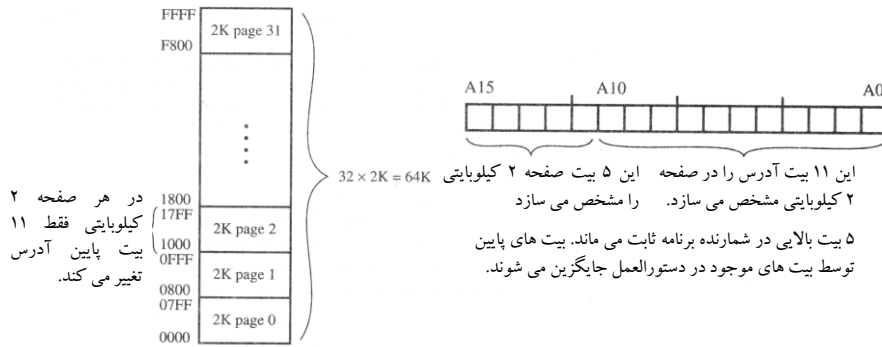
آدرس دهی نسبی

- تنها به وسیله چند دستورالعمل پرش مشخص مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- آدرس نسبی یک عدد علامت دار ۸ بیتی است که با شمارنده برنامه جمع می‌شود و دستورالعمل بعدی که باید اجرا گردد را مشخص می‌سازد.
- پرش از روی ۱۲۸- تا ۱۲۷+ مکان امکان پذیر خواهد بود.
- پیش از جمع شدن شمارنده و فاصله نسبی، شمارنده برنامه یک واحد افزایش می‌یابد.
- چنانچه دستورالعمل `SJMP 0107H` در مکان‌های `0100H` و `0101H` قرار داشته باشد آنگاه فاصله نسبی از آدرس `0102H`، «۵» است.
- مقصد پرش معمولاً با یک برجسب مشخص می‌شود و اسمبلر مطابق با آن فاصله نسبی را تعیین می‌کند.

۶۲

آدرس دهی مطلق

- تنها به وسیله دستورالعمل های ACALL و AJMP مورد استفاده قرار می گیرد.
- آدرس دارای ۱۱ بیت است. به هر خانه ای در صفحه ۲ کیلوبایت حاضر می تواند پرش کند.

(a) 64K memory map divided into 32 2K pages

۶۳

آدرس دهی طولانی

- تنها به وسیله دستورالعمل های LJMP و LCALL مورد استفاده قرار می گیرد.
- دستورالعمل شامل یک آدرس ۱۶ بیتی کامل است.
- به هر خانه ای در حافظه ۶۴ K می تواند پرش کند.

۶۴

آدرس دهی اندیس دار

- از یک ثابت برای ذخیره سازی اشاره گر و از ثابت دیگر برای افست استفاده می کند.
- آدرس موثر برابر مجموع پایه و افست می باشد.
- `movc A, @A+DPTR` حافظه کد خارجی `[(A + DPTR)]` به انباره منطقی می گردد.
- به طور وسیعی برای ایجاد جداول جستجو، آرایه های داده و ... در حافظه کد مورد استفاده قرار می گیرد.

۶۵

انواع دستورالعمل ها

■ دستورالعمل های ۸۰۵۱ به پنج گروه کاری تقسیم می شوند:

- دستورالعمل های حسابی
- دستورالعمل های منطقی
- دستورالعمل های انتقال داده
- دستورالعمل های متغیر بولی
- دستورالعمل های انشعاب برنامه

۶۶

دستورالعمل های حسابی

- چهار روش آدرس دهی امکان پذیر می باشد.
- ADD A,7FH آدرس دهی مستقیم
- ADD A,@R0 آدرس دهی غیر مستقیم
- ADD A,R7 آدرس دهی ثابت
- ADD A,#35H آدرس دهی فوری
- ADD: جمع ADDC: جمع با رقم نقلی SUB: تفریق SUBB: تفریق با رقم قرضی
- INC: افزایش DEC: کاهش MUL: ضرب DIV: تقسیم
- تمامی دستورالعمل های حسابی در یک سیکل ماشین اجرا می شوند. به غیر از INC DPTR (دو سیکل) و DIV AB (چهار سیکل)

۶۷

دستورالعمل های منطقی

- دستورالعمل های منطقی عملیات بولی را به صورت بیت به بیت بر روی بایت ها انجام می دهد.
- چهار روش آدرس دهی امکان پذیر می باشد.
- ANL A,55H آدرس دهی مستقیم
- ANL A,@R0 آدرس دهی غیر مستقیم
- ANL A,R6 آدرس دهی ثابت
- ANL A,#33H آدرس دهی فوری
- ANL: and منطقی ORL: or منطقی XRL: xor منطقی CLR: پاک کردن
- CPL: متمم RL: چرخش به چپ RR: چرخش به راست SWAP: تعویض دو چهار بیت
- همه دستورالعمل های بولی که از انباره استفاده می کنند در یک سیکل و بقیه در دو سیکل اجرا می شوند.

۶۸

دستورالعمل های انتقال داده

RAM داخلی

- دستورالعمل هایی که داده را در RAM داخلی جابجا می کنند در یک یا دو سیکل ماشین اجرا می شوند.
- ۱۲۸ بایت بالای RAM داده تنها توسط آدرس دهی غیر مستقیم و SFRها با آدرس دهی مستقیم قابل دسترسی هستند.
- PUSH و POP از آدرس دهی مستقیم استفاده می کنند اما خود پشته توسط آدرس دهی غیر مستقیم با استفاده از ثبات SP در دسترس خواهد بود.

۶۹

دستورالعمل های انتقال داده

RAM خارجی

- دستورالعمل های انتقال داده بین حافظه داخلی و خارجی از آدرس دهی غیر مستقیم استفاده می کنند.
- آدرس دهی غیر مستقیم یک بایتی با استفاده از $@Ri$ که $i=0,1$ انجام شده و آدرس دهی غیر مستقیم دوبایتی با $@DPTR$ مشخص می شود.
- همه دستورالعمل های انتقال داده که با حافظه خارجی کار می کنند در دو سیکل ماشین اجرا می شوند.

۷۰

دستورالعمل های انتقال داده

جدول های جستجو

- دو دستورالعمل انتقال داده برای خواندن جداول جستجوی واقع در حافظه وجود دارد.
- نماد مورد استفاده برای انتقال ثابت MOV_C می باشد.
- از شمارنده برنامه یا اشاره گر داده به عنوان ثابت پایه و از انبار به عنوان فاصله نسبی استفاده می شود.
- MOV_C A,@A+DPTR
 - می تواند یک جدول با ۲۵۶ ورودی را از شماره ۰ تا ۲۵۶ را پشتیبانی نماید.

۲۱

دستورالعمل های بولی

- حافظه RAM داخلی دارای ۱۲۸ بیت آدرس پذیر و فضای SFR هم تا ۱۲۸ بیت قابل آدرس دهی دیگر را پشتیبانی می کند.
- همه روش ها آدرس دهی به بیت از آدرس دهی مستقیم استفاده می کنند.
- CLR: پاک کردن SETB: یک کردن CPL: متمم کردن ANL: and کردن بیت
- ORL: or کردن بیت MOV: انتقال بیت JB: پرش در صورت یک بودن JNB

۲۲

دستورالعمل های انشعاب برنامه

- دستورالعمل های زیادی برای کنترل روند برنامه از جمله فراخوانی و بازگشت زیر روال، انشعاب شرطی و غیر شرطی وجود دارد.
- سه روش آدرس دهی برای دستورالعمل های انشعاب برنامه وجود دارد.
- سه دستور JMP وجود دارد: SJMP (آدرس دهی نسبی) LJMP (آدرس دهی طولانی) AJMP (آدرس دهی مطلق)
- ACALL, LCALL: فراخوانی زیر روال RET: بازگشت از زیر روال RETI: بازگشت از وقفه
- JMP: پرش JZ: پرش اگر A صفر است. JNZ: پرش اگر A صفر نیست
- CJNE: مقایسه و پرش در صورت مساوی نبودن DJNZ: کاهش و پرش اگر صفر نباشد
- NOP: انجام ندادن عملیات.